

Додаток
до рішення сімнадцятої сесії
селищної ради VIII скликання
№ 2366 від 23.12. 2021 року

ПЛАН
соціально-економічного розвитку
Чорнухинської територіальної громади
на 2022 рік

смт Чорнухи
2021 рік

План соціально-економічного розвитку Чорнухинської територіальної громади на 2022 рік

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Аналіз поточної ситуації	
1.1. Географічне розташування та територіальні особливості	4
1.2. Демографічна ситуація	6
1.3. Стан розвитку інфраструктури	9
1.3.1. Дорожньо-транспортна інфраструктура	9
1.3.2. Екологічна інфраструктура	10
1.3.3. Економічна інфраструктура	13
1.3.4. Житлово-комунальна інфраструктура	15
1.3.5. Соціальна інфраструктура	17
1.4. Динаміка та особливості соціально-економічного розвитку	26
1.5. Фінансово-бюджетна ситуація	34
1.6. Результати SWOT- аналізу	36
2. Цілі та пріоритети розвитку громади	39
3. Основні завдання та механізми реалізації Плану	41
4. Моніторинг та оцінка результативності реалізації Плану	43
5. Додатки	46
Додаток 1. Перелік проектів розвитку на 2022 рік	46
Додаток 2. Перелік та заходів на виконання Плану на 2022 рік.	50
Додаток 3. Перелік місцевих програм на 2022 рік	54

ВСТУП

План соціально-економічного розвитку Чорнухинської територіальної громади на 2022 рік (далі – План) розроблено відповідно до Закону України від 05.02.2015р. №156-VIII «Про засади державної регіональної політики» та наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 р №75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади» на основі аналізу поточної соціально-економічної ситуації, що склалася на території Чорнухинської територіальної громади, з урахуванням потреб, можливостей та особливостей місцевого розвитку.

План зорієнтований на досягнення цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021—2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 695 від 05 серпня 2020 р., Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки, в редакції, затвердженій рішенням 29 сесії Полтавської обласної ради VII скликання 20.12.2019 р.

Результатом реалізації даного Плану стане розвиток соціального, інституційного, інфраструктурного та аграрного ресурсів громади, збереження та популяризація її туристично-рекреаційного потенціалу та історико-культурної спадщини, підвищення спроможності виконавчих органів Чорнухинської селищної ради до самовдосконалення та оперативного реагування на сучасні виклики і ризики. Підвищення рівня залучення та громадської участі в управлінні територією.

План формує критерії оцінки виконання заходів з метою моніторингу ефективності використання коштів селищного, обласного, державного бюджетів, інших залучених ресурсів, не заборонених законодавством, що можуть бути використаними в процесі реалізації Плану, у тому числі в форматі міжмуніципальної співпраці та державно-приватного партнерства.

План визначає цілі, завдання та основні заходи соціально-економічного розвитку Чорнухинської територіальної громади на 2022 рік. Особливе місце відведене заходам, спрямованим на усунення дисбалансу розвитку населених пунктів громади, розвиток інфраструктурних можливостей, забезпечення належної якості послуг, їх територіальної доступності, урахування інтересів громадян з особливими потребами.

1. АНАЛІЗ ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ

Чорнухинська територіальна громада утворена 2018 року відповідно до Закону України від 05.02.2015р. №157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 721-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області» Чорнухинська територіальна громада приєднала території колишніх Богодарівської, Луговиківської та Хейлівщинської сільських рад.

Чорнухинська селищна територіальна громада об'єднує 37 населених пунктів загальною чисельністю постійного населення - 9988 осіб¹ та адміністративним центром в селищі Чорнухи (КОАТУУ 5325155100).

1.1. Географічне розташування та територіальні особливості

Чорнухинська територіальна громада рівновіддалена від обласного центру (м. Полтава) та столиці (м. Київ) - близько 190 км, розташована на північному заході Полтавщини. Територія громади межує з Пирятинською міською, Новооржицькою селищною, Лубенською міською територіальними громадами Лубенського району Лохвицькою міською територіальною громадою Миргородського району Полтавської області та Прилуцьким районом Чернігівської області.

Мінімальна відстань населених пунктів об'єднаної громади до селища Чорнухи – її адміністративного центру - складає 4 км, максимальна – 28 км.

Територія громади налічує 6 об'єктів природно-заповідного фонду:

- ландшафтний заказник «Монастирище» (733 га с.);
- ландшафтний заказник «Балка Мангаревщина» (16,1 га);
- ботанічний заказник «Харсіцька Полона» (174 га);
- гідрологічний заказник «Заплава річки Многа» (183,3 га);
- гідрологічний заказник «Піско-Удайський» (289,6 га);
- заповідне урочище «Липова дача» (700 га).

Таблиця. Територіальна структура Чорнухинської громади

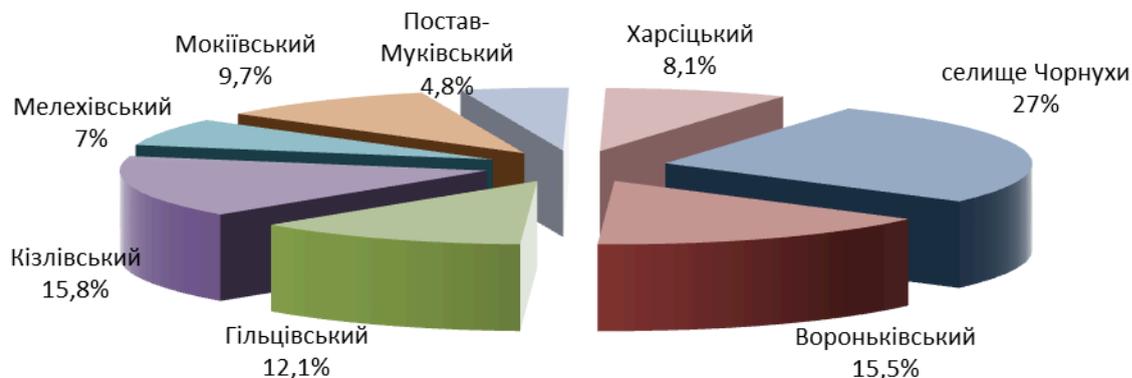
Категорія	Площа, кв.км
Землі сільськогосподарського призначення, у т.ч.: рілля -	459,19 366,83

історико-культурна спадщина, археологічні об'єкти та комплекс пам'яток архітектури – земських шкіл О. Сластіона. Селище Чорнухи - місце народження основоположника української класичної філософії Григорія Сковороди. На території місцевого музею зберігається меморіальна пам'ятка національного значення - садиба батьків філософа. Це має особливо важливе значення та надає громаді унікальних можливостей для розвитку в контексті наближення 300-літнього ювілею філософа. Такий історико-культурний та рекреаційний потенціал громади створює сприятливі передумови для розвитку громади.

1.2. Демографічна ситуація

За оперативними даними первинного обліку загальна чисельність постійних жителів громади станом на 01.10.2021 року становить 10593 осіб, з них – 7740 осіб проживає в селах громади, протягом січня - жовтня 2021 року на території Чорнухинської громади народилось 46 дітей, померло 152 особи, прибуло на постійне місце проживання - 133 особи, знято з реєстрації у зв'язку із зміною місця проживання – 98 осіб.

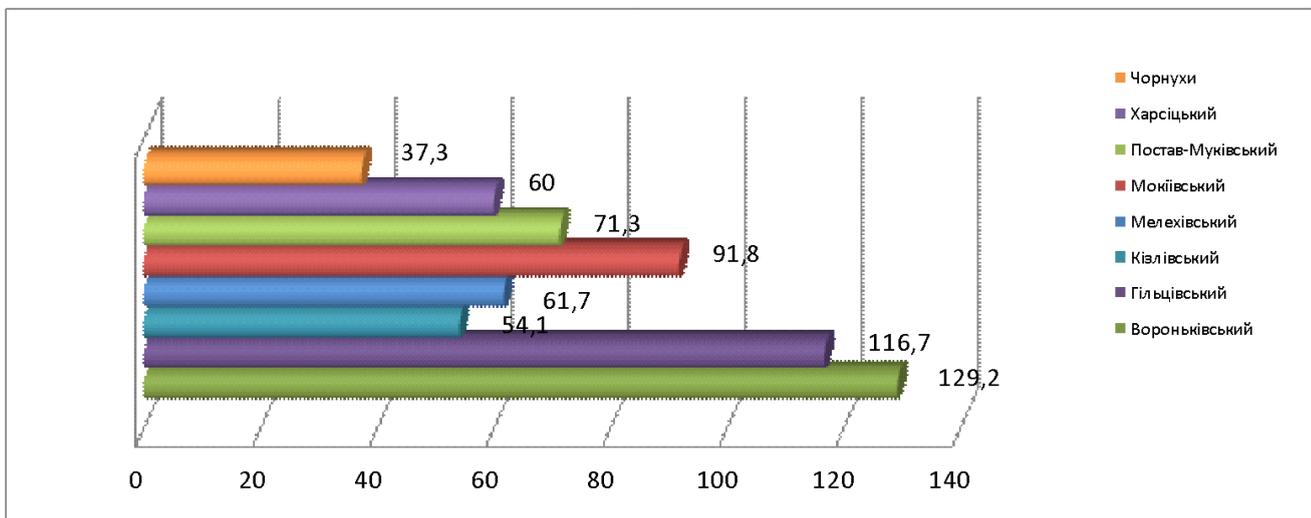
В структурі громади - сім старостинських округів, серед яких найбільшим за кількістю (1675 осіб) та густотою (31 особа/1 км²) постійного населення єнаближений до адміністративного центру громади Кізлівський, найменшим – Постав-Муківський (відповідно 506 осіб та 7 осіб//1 км²) старостати.

Діаграма 1. Структура старостинських округів громади за населенням

Найбільшим за площею (20,8% або 129,2 км²) та кількістю охоплених населених пунктів є Вороньківський старостинський округ. На його території проживає 1639 осіб - 12 осіб / 1 км².

Територіальна структура громади на 01.01.2021 у розрізі населених пунктів наведена у табл.1.

Діаграма 2. Структура старостинських округів громади за населенням

На території Чорнухинської селищної ради проживає 3358 осіб пільгових та соціально вразливих категорій, у тому числі 24,2 % - ветеранів праці, 21,7% - дітей війни, 6,7% - ветеранів війни, 4,2 % – особи, потерпілі внаслідок Чорнобильської катастрофи. Близько 18,5 % населення громади – особи з

інвалідністю різних груп і категорій. До вразливих категорій належать близько 70 багатодітних сімей та 119 внутрішньо переміщених осіб. На 01.11.2020 року 32,7 % населення перебувають на пенсійному забезпеченні.

Таблиця 1. Територіальна структура Чорнухинської громади

№ п/п	Старостинські округи та населені пункти	Чисельність населення станом на 01.10. 2021 року, осіб ¹	Відстань до адміністративного центру територіальної громади, км	Площа км ²
1	Чорнухинська селищна рада	2853	-	37,3
	смт Чорнухи	2853	-	
	с. Богданівка	0	11	
2	Вороньківський старостат	1639	-	129,2
	с. Вороньки	783	15	
	с. Гайки	4	19	
	с. Красне	152	20	
	с. Нова Діброва	19	15	
	с.Олександрівка	47	20	
	с. Пізники	288	10	
	с.Хейлівщина	332	24	
	с.Чаплинка	14	23	
	с. Яцюкове	0	19	
3	Гільцівський старостат	1286	-	116,7

	с. Білоусівка	253	15	
	с.Богодарівка	213	23	
	с. Гільці	657	11	
	с.Голотівщина	1	24	
	с.Нова Петрівщина	59	18	
	с.Осняг	39	28	
	с.Синяківщина	64	18	
	с.Суха Лохвиця	0	18	
4	Кізілівський старостат	1675	-	54,1
	с. Галяве	353	7	
	с. Кізілівка	638	4	
	с. Ковалі	662	4	
	с. Липове	22	7	
5	Мелехівський старостат	746	-	61,7
	с. Городище	256	22	
	с. Загребелля	226	19	
	с. Мелехи	264	18	
6	Мокіївський старостат	1032	-	91,8
	с.Бубни	179	20	
	с.Луговики	279	15	
	с. Мокіївка	400	17	
	с. Піски-Удайські	174	24	
7	Постав-Муківський старостат	506	-	71,3
	с. Лісова Слобідка	35	19	
	с. Пацали	22	10	
	с. Постав-Мука	256	15	
	с. Сухоносівка	193	10	
8	Харсіцький старостат	856	-	60,0
	с. Бондарі	77	7	
	с. Нехристівка	16	11	
	с. Харсіки	763	3	
	Всього населення	10593	X	X
	Кількість населених пунктів	37	X	X

	Площа території, кв. км	X	X	622,1
--	-------------------------	---	---	-------

У розрізі гендерних груп за оперативними даними первинного обліку на 01.10.2021 року населення Чорнухинської громади має наступну структуру (Табл. 2).

Таблиця 2. Гендерна структура населення Чорнухинської ОТГ¹

Старостат	Всього	Стать		Вікова категорія					
		Жін.	Чол	0-6	7-17	18-35	36-55	56-65	66+
Вороньківський	1639	846	793	83	146	384	465	282	279
Гільцівський	1286	653	633	66	112	321	375	215	197
Кізілівський	1675	882	793	74	170	466	477	242	246
Мелехівський	746	379	367	39	58	135	289	96	129
Мокіївський	1032	538	494	45	69	239	272	194	213
Постав-Муківський	506	268	238	26	34	98	139	69	140
Харціцький	856	471	385	44	75	142	304	148	143
Чорнухи	2853	1343	1510	212	359	641	797	448	396
Всього	10593	5380	5213	589	1023	2426	3118	1694	1743

¹за оперативними даними первинного обліку

На території громади проживають 350 дітей з багатодітних родин, 14 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, 45 осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 39 дітей з інвалідністю, 15 дітей, із числа внутрішньо переміщених у тому числі 5 дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Всі діти громади охоплені сімейними формами виховання, у тому числі 11 дітей виховується опікунами/піклувальниками, 3 дітей – прийомними сім'ями.

Громада має складну демографічну ситуацію: динаміка чисельності населення² Чорнухинської громади від'ємна та за 2001 – 2021 роки роки склала – 50,8 %. Частка населення, молодшого працездатного віку становить близько 14%. Понад 26 % населення становлять люди, старші пенсійного віку. На території громади діє програма підтримки народжуваності, відповідно до якої станом на 23.12.2021 року 49 сімей отримало фінансову допомогу при народженні дітей.

Одна з проблем, які негативно впливають як на демографічну ситуацію в громаді, так і на її територіальний розвиток - високий рівень фактичного безробіття. На 7,2 тис. осіб працездатного віку, зареєстрованих на території громади¹, чисельність штатних працівників протягом 2021 року становила близько 1,2 тис. осіб. Скорочення чисельності робочих місць, відсутність першого робочого місця для випускників навчальних закладів, зумовили потужний відтік економічно активного та репродуктивного населення за межі громади/країни. Видатки на соціальні потреби, особливо у сфері освіти, охорони здоров'я та культури зростають щороку та не забезпечують відтворення і не вирішують проблеми демографії, що може призвести до місцевої депопуляції.

Отже, проблема демографії є пріоритетною для вирішення на території громади. Головним завданням селищної ради є максимальне задоволення потреб місцевого населення, створення умов для зростання його добробуту шляхом створення умов зайнятості, гідної оплати праці, умов для розвитку, безпечного та комфортного проживання.

¹за оперативними даними первинного обліку

²за даними порталу спроможності громад

https://tdukr.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=47f24b79311f44e2863eabe27ccbdc81&fbclid=IwAR3NdmVaXZD_ojvJnqt41UF01jJ5eOuNZLfJALashZLhfl2mg8w5cdv0ohk

1.3. Стан розвитку інфраструктури

1.3.1. Дорожньо-транспортна інфраструктура.

Чорнухинська громада територіально наближена до найдовшого Європейського автошляху E40/M03 та має сполучення з ним автомобільною дорогою державного значення Р-60 «Кролевець – Пирятин», протяжністю територією громади 33,84 км. Найближчий транспортний вузол на автошляху E40/M03 – м. Пирятин - знаходиться за 32 км від центру громади - смт Чорнухи.

Протяжність мережі автомобільних доріг загального користування, що проходять територією громади складає 187,3 км. Переважна більшість доріг місцевого значення має тверде покриття, але потребує ремонту, місцями - капітального. Обласні та районні автомобільні дороги місцевого значення мають протяжність 157,6 км.¹

В межах Чорнухинської громади проходить 20,88 км обласної автомобільної дороги місцевого значення О1723375 (колишня Т-1714), яка перебувала в аварійно-небезпечному стані та протягом 2020 - 2021 року була відновлена за кошти Державного дорожнього фонду та інвестиційних запозичень з державного Укрексімбанку.

Залізнична транспортна мережа на території громади відсутня, пасажирські транспортні перевезення здійснюються автотранспортом приватних перевізників. Діють маршрути автотранспортного сполучення громади з обласним центром м. Полтава, містами Лубни, Пирятин, Лохвиця, Харків. Через адміністративний центр громади проходить транзитний маршрут сполучення з м. Київ.

Діюча маршрутна мережа регулярних пасажирських перевезень не забезпечує транспортним сполученням села Білоусівка, Синяківщина, Гільці, Нова Петрівщина, Постав-Мука, Лісова Слобідка, Сухоносівка, Мокіївка, Піски Удайські, Луговики, Бубни, Хейлівщина, Олександрівка, Чаплинка.

2019 року Чорнухинська селищна рада через загрозу ліквідації автостанції в селищі Чорнухи та припинення автобусного сполучення з боку ТДВ «Полтаваавтотранс» придбала автостанційне приміщення у комунальну власність та створила на базі КП «Чорнухи Благоустрій» 2 робочих місця

адміністраторів. На сьогодні приміщення автостанції, яке є «воротами» Чорнухинської громади та розташоване в центрі селища, перебуває у вкрай критичному технічному стані, потребує термінових заходів з його реконструкції та запровадження енергозберігаючих заходів. На вирішення цієї та ряду інших проблем розроблено та планується реалізувати проект «До трьохсоті річниці: створення транспортної та інформаційної доступності батьківщини Григорія Сковороди» загальною вартістю 1056,9 тис грн, який став одним з переможців обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад Полтавської області 2021 року та отримає співфінансування на його реалізацію з обласного бюджету в сумі 500,0 тис грн. У результаті реалізації проекту буде створено

¹ <https://amd.pl.ua/karta-dorig>

умови для надання якісних автостанційних послуг місцевому населенню та гостям селища.

Протягом 2021 року на території громади виконано значний обсяг робіт з ремонту вулиць та доріг населених пунктів громади: відремонтовано капітально частину вул. Гагаріна у смт Чорнухи (965,67 тис грн.), проведено поточний ремонт доріг/вулиць в населених пунктах (926,054 тис. грн.):

смт Чорнухи - 356,977 тис. грн.;

с. Вороньки - 145,242 тис. грн.;

с. Гільці - 144,554 тис. грн.;

с. Кізлівка - 42,138 тис. грн.;

с. Харсіки - 237,143 тис. грн.

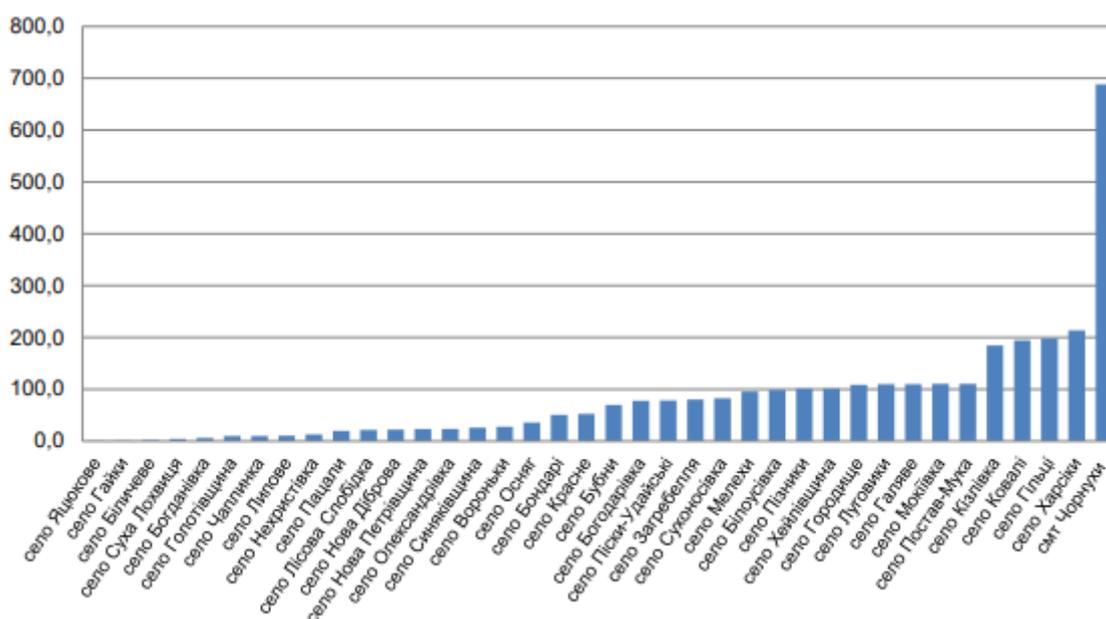
Серед проблем місцевого розвитку громади залишається питання аварійності твердого покриття автодоріг між населеними пунктами. В незадовільному стані залишається частина дорожньої та пішохідної інфраструктури населених пунктів громади, у тому числі – вулиць адміністративного центру селища Чорнухи.

Отже, частина доріг, які сполучають населені пункти Гільцівського, Вороньківського, Мокіївського, Постав-Муківського старостатів громади, має тверде покриття, але потребує ремонту, місцями - капітального, оскільки ускладнює роботу шкільного та медичного, у тому числі екстренного спецавтотранспорту. Діюча маршрутна мережа регулярних пасажирських перевезень не забезпечує транспортним сполученням села Вороньківського, Гілецького, Мокіївського та Постав-Муківського старостинських округів. Найгостріше стоїть питання транспортного сполучення з віддаленими та малонаселеними територіями.

1.3.2. Екологічна інфраструктура

На території Чорнухинської об'єднаної громади відсутні полігони ТПВ, паспортизовані сміттєзвалища, потужності з сортування та переробки вторинної сировини. За Субрегіональною стратегією поводження з ТПВ для Полтавської області Чорнухинська громада належить до Північно-Західного (Пирятинського) округу, на території якого збудовано, але не введено в експлуатацію утилізаційні потужності.

Вивезення ТПВ від частини населених пунктів Чорнухинської селищної ради (селище Чорнухи, Кізілівка, Ковалі, Харсіки) здійснює комунальне підприємство «Чорнухи комунгосп», з яким частина населення громади (50,5%) уклала договори про надання відповідних послуг. На більшості території громади ТПВ централізовано не вивозяться. Особливих збитків від забруднення зазнають околиці віддалених населених пунктів, у тому числі на території природоохоронних зон.

Діаграма 3. Обсяги твердих побутових відходів, що утворюються на території громади, м³/рік

За таких умов єдиним способом вирішити проблему несанкціонованих сміттєзвалищ та утилізації ТПВ є його сортування на етапі утворення (роздільний збір). Протягом 2018 – 2019 років за фінансової підтримки обласного бюджету громадських ініціатив на території громади запроваджено практику роздільного збору ТПВ. Такою інфраструктурою населені пункти, приєднані до Чорнухинської громади 2020 року, не забезпечені.

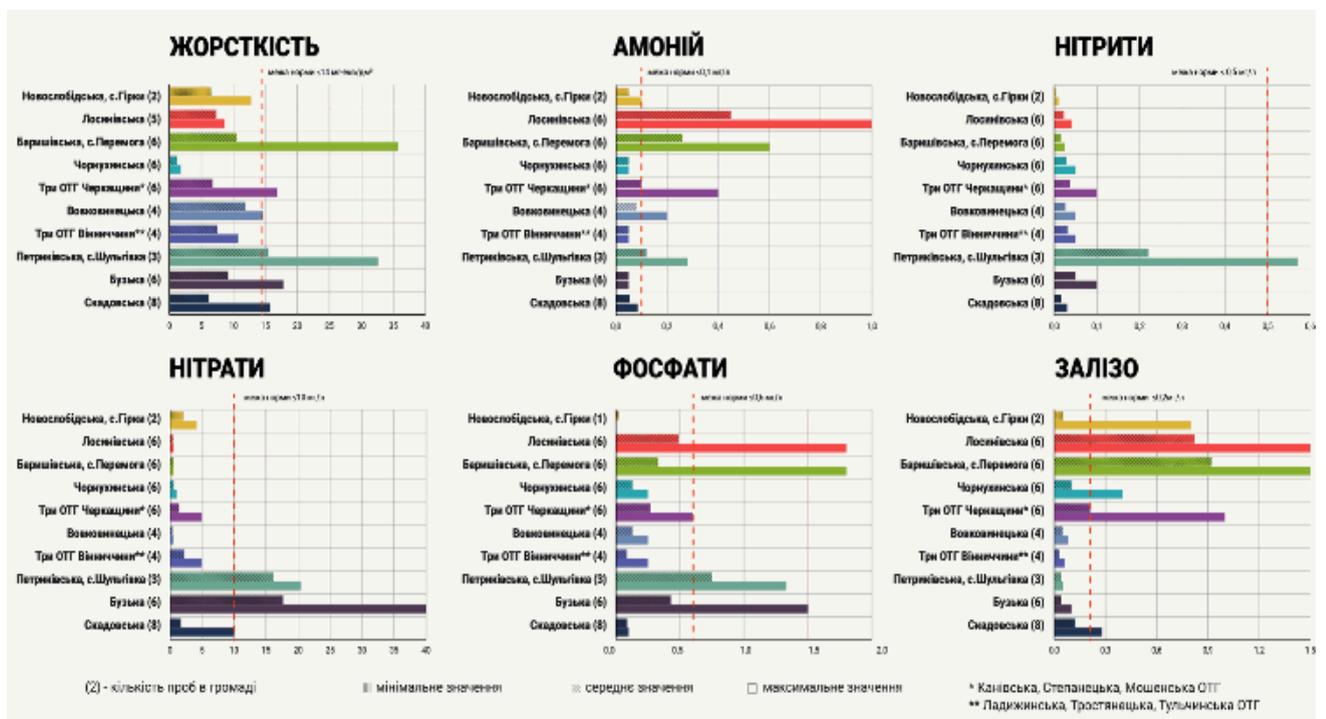
Сортування, вивезення та реалізацію сировини, придатну до рециклінгу, на території громади здійснює фізична особа-підприємець..

Протягом 2020 – 2021 років Чорнухинська селищна рада скористалась послугами обласного Екобуса та за рахунок коштів екологічного фонду та спів фінансування з обласного бюджету з території громади вивезено для утилізації частину небезпечних відходів - 139,7 кг відпрацьованих батарейок, 15 ртутних термометрів, 1574 люмінісцентних ламп.

Територією громади протікають річки басейну Дніпра – р. Удай та р. Многа. Поблизу села Піски Удайські знаходиться гідрологічний заказник «Піско-Удайський», загальною площею 289,6 га. – місце збереження водно-болотних угідь на заплаві р. Удай, гніздування та перебування під час міграцій птахів біляводного фауністичного комплексу. Гідрологічний заказник є стабілізатором клімату, регулятором ґрунтових вод і водного режиму річки Удай. Осередок збереження рідкісних видів рослин (3) і тварин (31).

На території Чорнухинської громади знаходиться 49 ставків загальною площею 172,04 га, частина яких потребують ремонтних заходів гідроспоруд, берегоукріплення та розчистки.

2021 року Чорнухинська громада стала єдиною на Полтавщині учасницею експедиції «У пошуках чистої води» (ГО «Екодія»), що підтвердила унікально високу якість води, яка піднімається з надр та постачається населенню централізовано (Діаграма 4).

Діаграма 4. Показники якості води на водозабірних свердловинах, виявлені в межах експедиції «У пошуках чистої води»

При цьому дослідження якості криничної води підтвердило значне перевищення показника жорсткості, вмісту нітратів та фосфатів, що є наслідком сільськогосподарської активності, наближеності угідь до населених пунктів, р. Многа, місць рекреації. Значної шкоди завдає розробка надр та будівництво газовидобувних свердловин поблизу населених пунктів: в колодязях рівень води падає до нульової відмітки, що унеможливує її використання в побуті, а тим більше – у якості питної. <https://ecoaction.org.ua/brudna-voda-u-gromadah-mif-chy-realist.html>

Неякісна вода є однією з причин збільшення захворюваності місцевих жителів на рак, астму, різні форми хвороб шлунково-кишкового тракту та знелюднення віддалених сіл громади.

Отже, на території Чорнухинської громади відсутні паспортизовані сміттєзвалища. Послугою централізованого вивезення ТПВ територія громади охоплена частково. Запроваджено практику роздільного збору ТПВ, придатних для рециклінгу, але ця система потребує розширення, вдосконалення та проведення просвітницьких заходів для населення.

Територія має унікальну артезіанську воду, але частина населення не має доступу до централізованого водопостачання. Поверхневі води на території громади значно забруднені внаслідок недобросовісної сільськогосподарської активності, що негативно впливає на здоров'я місцевого населення та унеможливує її використання у якості питної.

Значну небезпеку для населення, території та інфраструктури громади становлять гідроспоруди, що перебувають у незадовільному стані та потребують термінових заходів з реконструкції та берегоукріплення.

1.3.3. Економічна інфраструктура

На території громади зареєстровано 266 суб'єктів господарювання, у тому числі 57 юридичних осіб та 209 фізичних осіб-підприємців. На території громади здійснюють свою господарську діяльність ще 25 суб'єктів, зареєстрованих за межами громади.

Основною економічною спеціалізацією території Чорнухинської громади завжди було сільськогосподарське виробництво. Основні види діяльності 83,3 % місцевих підприємств належать до сільськогосподарських, переважно - рослинництва, адже в структурі земель переважають чорноземи - найбільш продуктивні ґрунти, а 73,8 % земель громади мають сільськогосподарське призначення.

Найбільшими землекористувачами на території громади є ТОВ «Баришівська зернова компанія» (сmt Баришівка, Київська область), ТОВ «Райз – Схід» (м. Лохвиця) та СТОВ «Дружба-нова» (сmt Варва, Чернігівська область). Серед місцевих господарств найбільшими землекористувачами є ФГ «Слобожанщина» (с. Лісова Слобідка), СФГ «Світоч» (с. Харсіки), СТОВ «Перемога» (с. Гільці). При цьому СТОВ «Перемога» - єдине місцеве середнє підприємство - утримує поголів'я корів, свиней та пасічне господарство.

Територія громади має всі природні передумови для розвитку економічної активності у сфері тваринництва, бджільництва, садівництва, ягідництва, городництва, розвитку агротуризму, у тому числі серед населення. На території громади 974,6 га відведено для громадських пасовищ 197,9 га для сінокосіння та випасання худоби надано в оренду фізичним особам, 199,0 га надано в оренду фізичним особам для огородництва. 25,5 га становлять громадські сади, у тому числі земельна ділянка 2,5 га перебуває в оренді фізичної особи.

2021 року активізовано роботу з підтримки та розвитку аграрної економічної активності серед сільського населення громади: затверджено місцеву програму розвитку аграрного виробництва надано фінансову підтримку на розвиток домогосподарств, які придбали, зареєстрували та утримують понад 10 корів, утримують понад три корови та приростили поголів'я власного відтворення, а також запровадили механізацію праці у власних господарствах.

В структурі підприємницької зайнятості громади переважає роздрібна торгівля товарами продовольчої та промислової груп, будівельними матеріалами, надання сервісних послуг. Ряд підприємців забезпечує місцеве населення медичними, фармацевтичними та ветеринарними товарами, послугами громадського харчування, зі збору та вивезення твердих побутових відходів, придатних для рециклінгу, переробкою сільськогосподарської продукції. Загалом на території Чорнухинської громади зареєстровано підприємницьку діяльність у

67 видах економічної діяльності.

На території громади функціонує 98 торговельних закладів, у тому числі 46 продуктових магазинів, 56 магазинів господарських та інших товарів промислових груп, 3 автозаправні станції, 3 заклади громадського харчування, 3 перукарні, 3 комерційні аптеки. 4 ФОП здійснює діяльність у сфері аграрного виробництва.

Рішенням восьмої сесії селищної ради VIII скликання №1710 від 25.05.2021 затверджено програму розвитку підприємництва на території Чорнухинської селищної ради на 2021 рік. Вперше в межах програми проведено конкурс підприємницьких ініціатив. Два бізнес-плани місцевих підприємців отримують фінансову підтримку на поворотній основі на розвиток власної справи та створення нових робочих місць у сфері туризму та переробки молочної сировини. На території громади вже зареєстровано відповідну підприємницьку діяльність у сфері тваринництва (молочного господарства та переробки молока) та агротуризму.

Серед основних проблем підприємницької зайнятості залишаються:

- високі ризики підприємницької діяльності, що сприяє його «тінізації» та, як наслідок, бюджетним втратам, зменшує гарантії соціального захисту;
- низький рівень оплати праці та соціальних гарантій працівників, що посилює трудову міграцію працездатного та кваліфікованого населення.

Важливий вплив на соціально-економічний стан громади має діяльність суб'єктів нафтогазовидобувної промисловості ТОВ «Надра-Геоінвест», ТОВ «Арабський енергетичний альянс ЮЕЙ», ТЗОВ «ВЕСТ-ГАЗ-ПЛЮС» та ТОВ «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед».

Для формування економічної спроможності громади та створення умов зайнятості населення, забезпечення належного надання послуг, утримання населених пунктів та лісового господарства громади важливе значення має використання потенціалу місцевого комунального господарства. Чорнухинська селищна рада є засновником трьох комунальних підприємств: КП «Чорнухи комунгосп», КП «Чорнухи Благоустрій», СКП «Чорнухи зеленбуд» (створене 2021 року). На завершення 2021 року у комунальному секторі громади функціонує 51 робоче місце. 2021 року оновлено технічну базу підприємств – закуплено машини та обладнання.

Структура зайнятості населення за видами діяльності відповідає структурі економічної активності на території громади: найбільша кількість робочих місць функціонує сільськогосподарській галузі та бюджетної сфери, частково населення самозайняте у сфері торгівлі, надання послуг, виробництві.

Отже, економічна активність на території громади зосереджена в сільськогосподарському виробництві. В громаді гостро стоїть питання

зайнятості населення, легалізації підприємницької діяльності та її розвиток у пріоритетних для громади напрямках. Економічній спроможності сприятиме підвищення ефективності використання комунального майна, інвентаризація та промоція інвестиційних ресурсів - промислових майданчиків та приміщень, придатних для використання у промисловому виробництві, розвитку готельних, торгових послуг, супутніх сервісів.

1.3.4. Житлово-комунальна інфраструктура

Населені пункти Чорнухинської територіальної громади переважно газифіковані. Не мають доступу до мережі газопостачання малонаселені віддалені сіла та у повному складі населення Постава-Муківського старостату – всього біля 6,2% населення.

Загальна протяжність мережі вуличного освітлення по населених пунктах громади становить 108,1 км.

Кількість особистих домогосподарств, розташованих на території Чорнухинської громади складає 5017, у тому числі жилих приватних будинків – 4674; багатоквартирних (від трьох) – 47.

Таблиця 3. Домогосподарства на території громади

№ п/п	Назва старостинського округу	Особисті домогосподарства	Приватні будинки	Багатоквартирні будинки
1	Вороньківський	683	667	7
2	Гільцівський	487	483	1
3	Кізілівський	798	792	2
4	Мелехівський	334	333	1
5	Мокіївський	386	371	4
6	Постав-Муківський	226	226	0
7	Харсіцький	601	590	3
8	Селище Чорнухи	1502	1212	29
	Всього:	5017	4674	47

Послуги поштового зв'язку надаються в селах Вороньки, Пізники, Кізілівка, Постава-Мука, селище Чорнухи, Мокіївка, Білоусівка, Хейлівщина, Богодарівка. Решту населених пунктів забезпечує пересувне відділення центру поштового зв'язку ПАТ «Укрпошта». Населення громади забезпечене мобільним та стаціонарним телефонним зв'язком. Доступ до мережі Інтернет забезпечують провайдери ПАТ «Укртелеком», «Аватор», «Red Factory», «Five Group».

Послуги зі збору та централізованого постачання води, водовідведення та вилучення відходів на території селища Чорнухи, сіл Кізілівка, Ковалі, Харсіки надає КП «Чорнухи комунгосп».

Більшість водопостачальної інфраструктури громади обслуговуванням КП «Чорнухи комунгосп» не охоплена. Частину відділених сіл централізованим водопостачанням забезпечують громадські організації (ГО «Удай», ГО

«Джерело», ГО «Водограй») або місцеві суб'єктів господарювання (СТОВ «Перемога», ТОВ «Райз Схід»).

Проблема якісного водопостачання сільського населення залишається актуальною. Близько 9 % населення громади не мають доступу до централізованих систем водопостачання. Це – жителі малих віддалених сіл, які традиційно забезпечували себе водою, користуючись поверхневими колодязями. У літній період населення цих сіл позбавлене доступу до якісної води. Значної шкоди водному ресурсу громади завдає розробка газовидобувних свердловин поблизу населених пунктів: в колодязях рівень води падає до нульової відмітки, що унеможлиблює її використання в побуті, а тим більше – у якості питної. Неякісна вода є однією з причин збільшення захворюваності місцевих жителів на рак, астму, різні форми хвороб шлунково-кишкового тракту та знелюднення віддалених сіл громади.

Залишається не вирішеною проблема вивезення та утилізації ТПВ. Лише 50,5% населення (Чорнухи, Кізлівка, Ковалі, Харсіки) громади уклали договори з КП «Чорнухи комунгосп» на вивезення ТПВ. Безоплатно для населення (за бюджетний рахунок) здійснюється вивезення ТПВ від населення Постава-Муківського старостинського округу. Населені пункти, приєднані до Чорнухинської громади 2020 року (Богодарівський, Луговиківський, Хейлівщинський старостинські округи) не обладнані майданчиками для роздільного збору ТПВ.

Створення технічної та економічної спроможності комунальних підприємств здатне не лише забезпечити умови якісного благоустрою та належного утримання інфраструктури населених пунктів громади. Це може сприяти поліпшенню соціального клімату через створення нових постійних робочих місць до посилення спроможності громади загалом. У цьому напрямку розроблено та включено до Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2023 роки проект «Створення дорожньо-ремонтного підрозділу комунального підприємства «ЧОРНУХИ БЛАГОУСТРІЙ» Чорнухинської селищної ради».

Протягом 2021 року смт Чорнухи проведено реконструкцію вуличного освітлення на суму 42,84 тис. грн., 5889,1 тис. грн.. використано на утримання житлово-комунального господарства (у т.ч. 5 739,1 тис. грн. по загальному фонду та 150,0 тис грн – по спеціальному фонду).

Чорнухинська громада має розгалужену, але місцями зношену, морально застарілу та енергоємну технічну інфраструктуру. У комунальній власності перебуває незначний житловий фонд, який залишається переважно в незадовільному технічному стані. На завершення 2021 року залишається проблемою відсутність службового житла та можливостей тимчасового

проживання на території громади, у тому числі на комерційних засадах, на території населених пунктів громади.

Залишається проблемами стабільне та якісне водопостачання сільського населення, особливо його 9%, які не мають доступу до централізованого водопостачання, нерозвиненість системи поводження з ТПВ, низька технічна та економічна спроможність комунальних підприємств.

1.3.5. Соціальна інфраструктура

Адміністративні послуги. Чорнухинська територіальна громада має розгалужену мережу закладів освіти та галузі культури, охорони здоров'я та соціального захисту населення. У березні 2021 року розпочав повноцінну роботу відділ Центр надання адміністративних послуг виконавчого комітету Чорнухинської селищної ради. Матеріально-технічна база та кадрова спроможність ЦНАП була створена у партнерстві з Програмою «U-LEAD з Європою». З метою наближення якісного адміністративного обслуговування сільського населення, у тому числі віддалених населених пунктів, на базі старостинських округів створено віддалені робочі місця. Крім того ЦНАП виконавчого комітету селищної ради розширює перелік адміністративних послуг та цільових груп і у зв'язку з цим потребує розширення та оновлення матеріально-технічної бази, осучаснення знань та програмних інструментів.

2021 року шляхом реалізації проекту-переможця обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад Полтавської області 2020 року «Створення умов стабільної та ефективної роботи Центру надання адміністративних послуг виконавчого комітету Чорнухинської селищної ради» за фінансової підтримки з обласного бюджету покращено технічний стан та естетичний вигляд будівлі ЦНАП, створено умови для її енергоощадного утримання в холодну пору року.

Освітні послуги.

Серед соціальних секторів має найбільшу структуру та належить до найбільших платників ПДФО на території громади відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Чорнухинської селищної ради (табл. 4.)

В структурі освітньої мережі функціонує Інклюзивний ресурсний центр та заклади позашкільної освіти: Дитячо-юнацька спортивна школа та Будинок дитячо-юнацької творчості.

Протягом 2021 року реалізовано ряд проектів, направлених на покращення матеріально-технічної бази закладів освіти: реалізовано протипожежні заходи, на базі Чорнухинського ліцею ім. Г. С. Сковороди та його Харсіцької школи-філії реалізовано перші учнівські проектні ініціативи- переможці обласного

Шкільного громадського бюджету 2020 року - покращено освітні простори та технічну спроможність закладів. Проблема моральної та технічної зношеності матеріально-технічної бази, особливо її енергоємність, залишається актуальною для більшості закладів громади. На вирішення цієї проблеми розроблено, заплановано до реалізації та забезпечено джерелами фінансування ряд проектів (Додаток 1).

Табл. 4. Заклади освіти

	Назва та місце розташування	Рік побудови / капремонт	Проектна потужність	Наповненість
1	Чорнухинський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Берізка" / смт. Чорнухи, вул. Мележика, буд. 10	1975	103	96
2	Кізілівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) " Сонечко" / с. Кізілівка, вул. Центральна, буд. 77	1989	67	33
3	Гілецький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Берізка" / с. Гільці, вул. Молодіжна, буд. 9	2003	30	20
4	Харсіцький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) " Ромашка" / с. Харсіки, пров. Мирний, буд. 12	1992	59	19
5	Чорнухинський ліцей імені Г.С.Сковороди, смт Чорнухи, вул. Центральна, 45	1972/ 1894	560	359
6	Харсіцька філія Чорнухинського ліцею імені Г.С.Сковороди / село Харсіки, вул. Сковороди, буд. 58-А	1984	198	16
7	Вороньківський ліцей імені О.Д. Перелета / село Вороньки, вул. О. Перелета, буд. 1	1971	460	184
8	Мелехівська філія Вороньківського ліцею імені О.Д. Перелета / село Мелехи, вул. Охріменка, буд. 72	1987	198	16
9	Гілецький ліцей / село Гільці, вул. Шкільна, буд. 1	1960	160	95
10	Кізілівський ліцей імені В.П.Лугового / село Кізілівка, вул. Шкільна, буд. 2	1987	320	136
10	Мокиївська гімназія / село Мокиївка, вул. Центральна, буд. 7-А	1979	178	69
11	Білоусівська початкова школа В.П.Мележика / село Білоусівка, вул. Мележика, буд. 52	1931	54	15
12	Хейлівщинська початкова школа Чорнухинської селищної ради	1937	180	22

Незадовільна демографія у громаді створює проблему низької наповнюваності освітньої інфраструктури. 2021 року було оптимізовано мережу дошкільних навчальних закладів - припинив роботу Галявський заклад дошкільної освіти «Веселка».

Табл. 5. Динаміка освітньої інфраструктури

Показники	2020	2021	%	2022
Кількість дошкільних закладів, одиниць	5	4	80	4
Кількість дошкільних підрозділів в структурі ЗНЗ	4	5	125	3

Кількість дітей в дошкільних закладах, враховуючи підрозділи ЗНЗ, осіб	267	246	92,1	242
Завантаженість дошкільних закладів (дітей на 100 місць)	74	69	93,2	73
Кількість закладів загальної середньої освіти, одиниць	6	7	117	6
Кількість учнів у закладах загальної середньої освіти, ос	852	834	97,9	831
Кількість вчителів у закладах загальної середньої освіти, осіб	140	128	91,4	125

Схема розселення на території Чорнухинської громади та низька густина населення ускладнює територіальну доступність загальноосвітніх послуг. Для забезпечення їх територіальної доступності діють 10 шкільних автобусів. (Табл.6)

Табл. 6. Контингент учнів середніх/старших класів діючих навчальних закладів громади

	середні класи		старші класи		разом		
	разом	потребують підвезення	разом	потребують підвезення	разом	потребують підвезення	%
Чорнухинський ліцей імені Г.С.Сковороди	187	72	53	17	240	89	37,1
Вороньківський ліцей імені О.Д. Перелета	81	54	19	11	100	65	65,0
Мокиївська гімназія	27	13	0	0	27	13	48,1
Кізілівський ліцей імені В.П.Лугового	73	37	25	17	98	54	55,0
Гілецький ліцей	56	17	15	8	71	25	35,2
	424	193	112	53	536	246	45,9

Культурні послуги. Центральним закладом культури Чорнухинської громади є Центр культури і дозвілля, який має 19 філій-клубних закладів, при яких діє 64 творчих колективи (611 учасників) (табл. 7). Щороку ЦКіД забезпечує проведення ряду заходів з нагоди календарних свят та пам'ятних дат, а також обласного літературно-мистецького свята «Благословенні ви, сліди мандрівника Сковороди». 2022 року планується відзначення 300-літнього ювілею з Дня народження основоположника української класичної філософії – уродженця селища Чорнухи - Григорія Сковороди. У контексті підготовки до ювілею реалізується та заплановано на 2022 рік ряд проектів та заходів, у тому числі із залученням коштів обласного та державного бюджету. 2021 року розпочато капітальний ремонт приміщення Центру культури і дозвілля (сmt Чорнухи).

Проблемою Чорнухинського Центру культури і дозвілля залишається відсутність належного обладнання сцени та компетентного технічного персоналу, репетиційного простору для хореографічних колективів, фахівців з підготовки вокалістів. З іншого боку залишається проблемою низька активність сільських клубних закладів, втрата мотиваційних традицій: творчої звітності та фестивального руху, конкуренції між аматорськими колективами та розвиткових заходів.

Близько 8 % дітей шкільного віку охоплено естетичним вихованням, що забезпечує комунальний заклад «Дитяча мистецька школа» Чорнухинської селищної ради. Приміщення ДМШ потребує проведення ремонтних робіт, впровадження протипожежних заходів, оновлення матеріально-технічної бази. 9 викладачів ДМШ забезпечують здобуття музичною освіти 92 вихованцям за 6 спеціальностями (10 класів) (табл. 8).

Табл. 7. Структура Центру культури і дозвілля

Заклад	Кількість відвідувачів (проектна потужність)	Кількість працівників	Кількість творчих колективів	Кількість учасників
Комунальний заклад «Центр культури і дозвілля» Чорнухинської селищної ради та філії:	250	16	13	253
філія «Білоусівський сільський будинок культури»	150	1	2	11
філія «Богодарівський сільський клуб»	150	1	2	10
філія «Бондарівський сільський клуб»	80	0		
філія «Бубнівський сільський клуб»	150	1	3	21
філія «Вороньківський сільський будинок культури»	450	3	6	37
філія «Галявський сільський клуб»	200	0		
філія «Гілецький сільський будинок культури»	250	2	6	62
філія «Загребельський сільський будинок культури»	150	2	4	27
філія «Кізлівський сільський будинок культури»	150	2	4	26
філія «Ковалівський сільський клуб»	150	2	2	14
Філія «Краснівський сільський клуб»	100	0		
філія «Луговиківський сільський будинок культури»	150	2	3	22
філія «Мокіївський сільський будинок культури»	150	2	3	13
філія «Пізницький сільський клуб»	80	1	3	16
філія «Піско-Удайський сільський клуб»	100	1	2	11
філія «Постав-Муківський сільський будинок культури»	150	2	3	25
філія «Сухоносівський сільський клуб»	150	1	3	28
філія «Харсіцький сільський будинок культури»	200	3	3	20
філія «Хейлівщинський сільський будинок культури»	250	3	2	15

Не мають доступу до музичної освіти та творчої самореалізації діти віддалених населених пунктів громади, що, поряд з безробіттям батьків, є однією з причин міграції сімей з дітьми до інших, більш розвинених, територій.

Табл. 8. Охоплення дітей громади музичною освітою

Спеціальність	Кількість викладачів	Кількість учнів (вихованців)	Територіальне охоплення дітей сільських територій громади музичною освітою
фортепіано	2	34	Гільці -7, Ковалі -1, Галяво-1, Кізлівка-2, Бубни-2
баян	1	12	Гільці-3, Галяво-2, Кізлівка-2, Сухоносівка-1
акордеон	2	10	Харсіки-3
бандура	1	14	Гільці-4, Кізлівка-2, Харсіки-1, Ковалі-1
гітара	1	8	Ковалі-2, Кізлівка-1
Духові інструменти	1	14	Галяво-1, Кізлівка-2, Харсіки-1, Ковалі-1
фортепіано	2	34	Гільці -7, Ковалі -1, Галяво-1, Кізлівка-2, Бубни-2

Високим попитом місцевого населення користуються бібліотечні послуги. Після об'єднання громади колишня районна бібліотека була трансформована в комунальний заклад «Публічна бібліотека ім. Г.С.Сковороди Чорнухинської селищної ради», що має 17 бібліотек-філій. Крім традиційної бібліотечної справи даним закладом здійснюється активна клубна робота, викликом для якої стали карантинні обмеження, встановлені у зв'язку з поширенням захворюваності на COVID-19 (табл. 9).

Табл.9. Структура Публічної бібліотеки ім. Г. С. Сковороди

Заклад	Кількість відвідувачів, осіб	Кількість працівників, осіб
КЗ «Публічна бібліотека ім.Г.С.Сковороди» ¹	6628	7
Білоусівська сільська бібліотека-філіал	939	1
Богодарівська сільська бібліотека-філіал	1316	1
Вороньківська сільська бібліотека-філіал	4156	1
Галявська сільська бібліотека-філіал	1689	1
Гілецька сільська бібліотека-філіал	3648	1
Загребельська сільська бібліотека-філіал	1350	1
Кізлівська сільська бібліотека-філіал	3081	1
Луговиківська сільська бібліотека-філіал	1897	1
Мелехівська сільська бібліотека-філіал	1189	1
Мокіївська сільська бібліотека-філіал	1400	1
Піско-Удайська сільська бібліотека-філіал	1132	1
Постав-Муківська сільська бібліотека-філіал	1526	1
Сухоносівська сільська бібліотека-філіал	1827	1
Харсіцька сільська бібліотека-філіал	2561	1
Хейлівщинська сільська бібліотека-філіал	2068	1

¹<http://ch-biblioteka.at.ua/>

В селищі Чорнухи зберігається пам'ятка національного значення – батьківська садиба Григорія Сковороди – поета, педагога, філософа. Літературно-меморіальний музей ім. Г. С. Сковороди перебуває у комунальній власності місцевої громади. Протягом 2017 – 2019 років за підтримки обласного бюджету шляхом реалізації проектів-переможців обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад Полтавської області тут створено якісну літературну експозицію музею, сучасний конференційний простір, розроблено та оформлено туристичні маршрути, випущено промоційну продукцію. Таким чином вдалось підняти відвідуваність музею зовнішніми туристами на 30%.

Проблемними питаннями залишаються відсутність пожежно-охоронної сигналізації приміщень музею, у тому числі меморіальної експозиції, відсутність краєзнавчої експозиції, паркувальних майданчиків, супутньої інфраструктури. При цьому 2022 року на загальнонаціональному рівні буде відзначатись 300-ліття Г. С. Сковороди.

Медичні послуги.

Надання медичних послуг населенню Чорнухинської громади забезпечують КНП «Чорнухинська лікарня» та КНП «Чорнухинський Центр ПМСД». Всього в структурі закладів охорони здоров'я Чорнухинської селищної ради - 162,5 штатних одиниць, у тому числі лікарів – 30,25 од., середнього медичного персоналу – 66 од., молодшого медичного персоналу – 25,5 од., адміністративного та іншого персоналу – 38,75 од. (Табл. 10).

В структурі ЦПМСД – 2 АЗПСМ та 18 ФАП, з них 16 – діючих. (Табл. 11)

Табл. 10. Структура закладів охорони здоров'я Чорнухинської селищної ради

Показник, од.	КНП «ЦПМСД» ¹	КНП «Чорнухинська лікарня» ²
Штатних одиниць	63,0	99,5
Лікарі	8,25	22
Середній медичний персонал	31	35
Молодший медичний персонал	10,5	15
Адміністративно-управлінський персонал	2	21
Інші працівники	10,25	5,5

¹ https://rada.info/upload/users_files/22550119/docs/aa182ef574cbce3668f3bbcfef8a2deb.pdf

² https://xn----7sbb3aictbgugix2az2g.xn--j1ab5f.xn--j1amb/wp-content/uploads/2021/04/ilovepdf_merged.pdf

Рівень захворюваності населення за 2021 рік високий та очікувано складе 1970,1 випадок на 1 тисячу населення. В структурі захворюваності випадки травмування, отруєння та інші наслідки зовнішньої дії складають 9,8%, випадки зл�якісних новоутворень - 3,3%. На динаміку загального рівня захворюваності великою мірою вплинула пандемія COVID-19. Протягом 2021 року на території Чорнухинської громади підтверджено 257 випадків захворювання, з них було госпіталізовано – 63, летальний випадків – 8, рівень летальності захворювання на COVID-19 на території громади склав 3,2%.

Табл. 11. Структура ЦПМСД Чорнухинської селищної ради

№		Місце розташування	Чисельність лікарів та середнього медперсоналу
1	Чорнухинська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини	смт. Чорнухи	4 лікарі 9 - середній медперсонал
2	Гільцівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Гільці	1 - середній медперсонал
3	Вороньківська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини	с. Вороньки	1 лікар 2 - середній медперсонал
4	Мелехівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Мелехи	1 - середній медперсонал
5	Мокіївський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Мокіївка	1 - середній медперсонал
6	Білоусівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Білоусівка	1 - середній медперсонал
7	Краснівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Красне	0
8	Пізницький фельдшерсько-акушерський пункт	с. Пізники	1 - середній медперсонал
9	Ковалівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Ковалі	1 - середній медперсонал
10	Галявський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Галяво	1 - середній медперсонал
11	Постав-Муківський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Постав-Мука	1 - середній медперсонал

	пункт		
12	Сухоносівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Сухоносівка	1 - середній медперсонал
13	Бондарівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Бондарі	1 - середній медперсонал
14	Піски-Удайський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Піски-Удайські	1 - середній медперсонал
15	Городищанський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Городище	1 - середній медперсонал
16	Луговиківський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Луговики	1 - середній медперсонал
17	Бубнівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Бубни	0
18	Богодарівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Богодарівка	1 - середній медперсонал
19	Оснягівський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Осняг	1 - середній медперсонал
20	Хейлівщинський фельдшерсько-акушерський пункт	с. Хейлівщина	1 - середній медперсонал

Очікувана середня тривалість життя складає 70,9 років: 63,7 – чоловіки, 72,8 – серед жінок. Смертність населення на території громади більш, ніж утричі перевищує народжуваність.

2021 року видатки на утримання (оплату праці, комунальних послуг та енергоносіїв) закладів охорони здоров'я склали 5234,0 тис грн. Крім того проведено поточний ремонт та підготовку до опалювального сезону терапевтичного відділення (165,9 тис грн.), відремонтовано ФАП в с. Луговики (30,0 тис грн.), на базі ЦПМСД обладнано приміщення для збору відходів (12,0 тис грн), придбано комп'ютерну техніку (12,0 тис грн.), придбано медикаменти (183,4 тис грн.), продукти харчування (35,9 тис грн.), витрати на забезпечення роботи транспорту (108,0 тис грн.).

Найгострішими у галузі охорони здоров'я громади залишаються якість обслуговування населення та проблема фактичної доступності кваліфікованих медичних послуг, особливо для жителів віддалених населених пунктів, якості кадрового забезпечення, енергоємності та комфорту приміщень медичних закладів, особливо в холодну пору року.

Соціальні послуги.

В системі соціального захисту населення громади важливе місце має надання соціальних послуг особам/сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах. На території Чорнухинської селищної ради цей сектор послуг надає Центр надання соціальних послуг, який на завершення 2021 року має в структурі чотири профільні відділення (Табл. 12.).

Табл. 12. Структура ЦНСП Чорнухинської селищної ради

Відділення	Чисельність отримувачів соціальних послуг, осіб	Кількість працівників, осіб
Відділення соціальної допомоги вдома	252	28
Відділення денного перебування	841	6
Відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги	563	6

Відділення соціальної роботи	152	2
------------------------------	-----	---

Протягом 11 місяців 2021 року соціальні послуги в Центрі надання соціальних послуг Чорнухинської селищної ради отримали 1798 осіб, які перебувають в складних життєвих обставинах (Табл. 13).

Понад 15 % клієнтів ЦНСП Чорнухинської селищної ради отримують соціальну послугу «догляд вдома». Понад 50 % отримувачів соціальних послуг надаються послуги інформування, консультування, переклад жестовою мовою, денного догляду, соціальної адаптації, тощо. Протягом 11 місяців 2021 року здійснено 25 виїздів в населені пункти Чорнухинської селищної ради. В трьох старостах: Вороньківському, Гільцівському та Мокіївському діють віддалені робочі місця, що сприяє наближенню соціальних послуг до сільського населення.

Майже 34 % клієнтів ЦНСП Чорнухинської селищної ради отримують соціальну послугу «натуральна допомога»: послуги перукаря, швачки, прання білизни та одягу, розпилювання дров, косіння трави тощо. Для послуг населення - пункт прокату технічних та інших засобів реабілітації. Станом на 01.10.2021 було забезпечено засобами реабілітації 95 осіб.

Табл. 13. Гендерні категорії отримувачів соціальних послуг

Заклад	Стать, осіб		Категорія отримувачів соціальних послуг, осіб				
	Жін.	Чол.	Особи похилого віку	Особи з інвалідністю	Ветерани війни	Ветерани праці	Постраждали ЧАЕС
Центр надання соціальних послуг Чорнухинської селищної ради	1161	495	1544	200	51	206	6

Важливим напрямком соціальної роботи є надання соціальних послуг вразливим групам населення, спрямованих на покращення рівня життя, попередження ризиків виникнення складних життєвих обставин, захист прав та інтересів дітей з інвалідністю, громадян які потрапили в кризові ситуації, малозабезпечених сімей, багатодітних сімей, дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, сімей з дітьми, сімей опікунів, піклувальників, дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей патронатних вихователів, осіб, які постраждали від торгівлі людьми, осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Протягом 2021 року таких послуг надано 152 сім'ям, які знаходяться в складних життєвих обставинах (Табл.14).

Табл.14. Категорія послуг для осіб/сімей, що опинились в складних життєвих обставинах

Вразливі групи населення	Надані соціальні послуги. (кількість сімей)						Всього (осіб)
	Консультування	Гуманітарна допомога (одяг, взуття та ін.)	Соціальний супровід	Надання продуктивних наборів	Оздоровчі послуги	Інформування	
Багатодітні сім'ї	49	12				19	68

Сім'ї з дітьми (з особливими фізичними можливостями)	3	3		33			33
Одинока мати (батько)	10	2	2	0		4	14
Діти позбавлені батьківського піклування	5	2					5
Прийомні сім'ї	2		2				2
Сім'ї в складних життєвих обставинах	11		11				11
Особи, які відбувають покарання	7						7
Військовослужбовці та члени їх сімей					12		12
							152

ЦНСП охоплює супроводом осіб (7 осіб), що скоїли злочини та відбувають покарання без позбавлення волі та перебувають на обліку в Центрі Пробації а також працює з організації відпочинку (надання оздоровчих послуг) військовослужбовцям, які проходили службу в районах проведення антитерористичної операції/ операції об'єднаних сил та членів їх сімей, які потребують особливої уваги та підтримки (12 осіб протягом 2021 року).

Рішенням виконавчого комітету №160 від 20.12.2021 створено службу з перевезення осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та інших мало мобільних груп населення «Соціальне таксі».

Отже, на території Чорнухинської громади сформовано основу системи надання адміністративних послуг: створено належну матеріальну базу ЦНАП, сформовано його структуру та забезпечено кадровий склад. Розширення спектру надаваних послуг та території обслуговування вимагає посилення технічної бази ВРМ ЦНАП шляхом придбання відповідного обладнання та програмного забезпечення.

В освітньому секторі соціальної сфери Чорнухинської громади 2021 року частково оновлено матеріально-технічну базу, забезпечено пожежну безпеку закладів, покращено якість просторів та технічну спроможність Чорнухинського ліцею ім. Г. С. Сковороди. Але залишається проблемою моральна та технічна зношеність бази сільських закладів освіти, особливо їх енергоємність, відсутність комп'ютерного та STEM- обладнання.

Проблемою у сфері культури залишається кадрове забезпечення роботи та відсутність належної матеріальної бази Чорнухинського Центру культури і дозвілля: потреба ремонту репетиційних приміщень, вентиляції приміщення глядацької зали, відсутність простору для роботи хореографічних колективів, відсутність фахівців з підготовки вокалістів, відсутність територіального доступу до музичної освіти дітей з віддалених населених пунктів. Відсутність належного кадрового забезпечення створює проблему пасивності сільських клубних закладів, втрати мотиваційних традицій: творчої звітності та

фестивального руху, конкуренції між аматорськими колективами за розвиткові можливості. Багатий історико-культурних спадок Чорнухинщини потребує WEB-картування та якісної промоції, особливо в контексті підготовки до 300-літнього ювілею Г. С. Сковороди.

У сфері охорони здоров'я на території громади гостро стоять питання якості та доступності медичних послуг для населення, особливо віддалених населених пунктів, кадрового забезпечення, оптимізації управлінської системи, та покращення матеріально-технічного стану мережі ФАПів та АЗПСМ.

На території громади налагоджено дієву мережу широкого спектру соціальних послуг. При цьому потребує оновлення фонд засобів реабілітації, покращення кадрового забезпечення, шляхом залучення додатково трьох фахівців із соціальної роботи, створення ВРМ на території Вороньківського, Гільцівського та Мокіївського старостатів.

1.4. Динаміка та особливості соціально-економічного розвитку громади

На виконання Закону України від 14.07.2021 року №1638 «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку інституту старост» рішенням дванадцятої сесії Чорнухинської селищної ради VIII скликання №1728 від 27.08.2021 оптимізовано адміністративну структуру громади: утворено сім старостинських округів замість одинадцяти. Укрупнено Вороньківський, Гільцівський та Мокіївський старостати шляхом приєднання колишніх Хейлівщинського, Білоусівського, Богодарівського та Луговиківського старостатів, на території кожного з яких проживали менше 500 жителів.

Сприяння економічній активності.

З метою підтримки економічної активності населення, особливо у напрямках, які передбачають створення та підвищення доданої вартості внутрішніх товарів та послуг, за сприяння Програми USAID з аграрного та сільського розвитку (АГРО) протягом 2021 року проведено зустрічі з власниками особистих селянських господарств, ТОВ «УкрМілкІнвест», кластеру «Натуральне молоко», кооперативом «Господар», експертне опитування населення щодо потенціалу розвитку аграрного виробництва на території громади.

Виконавчим комітетом підготовлено, заявлено до департаменту агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації пропозиції щодо підтримки активності особистих селянських господарств у сфері тваринництва. Пропозиції враховано в рішенні четвертої сесії обласної ради VIII скликання від 06.07.2021 року №200 при внесенні змін до Програми

розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками на період до 2027 року.

Рішенням 12 сесії селищної ради VIII скликання №1710 від 27.08.2021 затверджено програму розвитку аграрного виробництва на території Чорнухинської селищної ради на 2021 – 2024 роки. В межах програми надано фінансову підтримку особистим селянським господарствам на розвиток молочного тваринництва та механізацію праці. Проведено роз'яснювальну роботу серед населення щодо можливостей залучення фінансового ресурсу на розвиток господарств з обласного та державного бюджетів.

Загальна сума фінансової підтримки на виконання заходів Програми розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками на період до 2027 року склала 129,4 тис. грн., на виконання Програми розвитку аграрного виробництва на території Чорнухинської селищної ради на 2021 – 2024 роки – 68,15 тис. грн.

На території громади визначені громадські пасовища, чим забезпечується безперешкодний доступ до випасання великої рогатої худоби тим особистим селянським господарствам, які не виявили бажання отримати такі ділянки у користування на умовах оренди.

Учасниками державної програми підтримки та розвитку аграрного комплексу стали 56 власників 2512 бджолосімей. Загальна сума нарахованої дотації на утримання бджолосімей становить 502,4 грн. Фактично з державного бюджету виплачено 54,66% нарахованої суми дотації.

Вперше на території Чорнухинської громади в межах реалізації програми розвитку підприємництва на території Чорнухинської селищної ради на 2021 рік проведено конкурс підприємницьких ініціатив, в результаті якого фізичні особи-підприємці отримали фінансову допомогу на поворотній основі на створення робочих місць та розвиток підприємницької діяльності у сфері агротуризму та створенні доданої вартості у молочному виробництві. Загалом місцевим підприємцям надано 250,0 тис. грн. фінансової допомоги на поворотній основі на реалізацію бізнес-планів:

- «Розширення виробничих можливостей Чорнухинської громади шляхом створення сироварні для виробництва крафтових сирів» (ФОП Журавльов В. В.);
- «Розширення туристичних можливостей Чорнухинської ТГ шляхом створення садиби-музею зеленого туризму»(ФОП Ліщенко О. Ф.)

В грудні 2021 року з метою розвитку економічної спроможності місцевих комунальних підприємств за рахунок зовнішніх ресурсів підсилено їх технічну базу:

- для СКП «Чорнухи зеленбуд» - придбано навантажувач БАМ – 2021 на базі трактора МТЗ-82-1зі змінним обладнанням та причепом 2ТСП-6;
- для КП «Чорнухи благоустрій» - придбано трактори – газонокосарки AL-KO R 7-65.8 HD;
- для КП «Чорнухи комунгосп» придбано обладнання для очисних споруд в смт Чорнухи.

Інфраструктурний розвиток.

У I півріччі 2021 року завершено реалізацію проекту зі створення ЦНАП за сприяння Програми «U-LEAD з Європою». Проведено технічну підготовку головного приміщення, як матеріально-технічна допомога Програми «U-LEAD з Європою» поставлено 16 одиниць комп'ютерної та офісної техніки, супутнє обладнання, меблі для працівників та відвідувачів, дитячі куточки, відповідно обладнано робоче місце в с. Воронки. Додатково створено віддалені робочі місця у селах Гільці (обладнано меблями та офісною технікою), Мокіївка (потребує технічного оснащення). На завершення 2021 року планується створення ВРМ ЦНАП в селах: Білоусівка, Богодарівка, Кізлівка, Луговики, Мелехи, Постав-Муки, Харсіки.

Протягом 11 місяців 2021 року адміністраторами та державними реєстраторами відділу ЦНАП надано 7 833 адміністративних послуг, у тому числі:

- державної реєстрації права власності – 1504;
- державної реєстрації іншого речового права – 2203;
- внесення змін до державного реєстру речових прав – 21;
- надання інформації із Державного реєстру речових прав на нерухоме майно – 35;
- послуг державного земельного кадастру - 1290;
- з реєстрації/ зняття місця проживання перебування – 376;
- послуг соціального характеру (допомоги, субсидії , компенсації) – 1094;
- послуги місцевого значення - 1309 ;
- послуга з видачі експлуатаційного дозволу - 1.

Протягом I – II кварталу 2021 року реалізовано проекти – переможці обласних конкурсів «Бюджет участі» та «Шкільний громадський бюджет» 2020 року. Ця робота направлена на розвиток інфраструктури освітніх закладів. Загальний бюджет проектів склав 362,96 тис грн., у тому числі 201,65 тис грн. залучено з обласного бюджету.

Розроблено та рішенням другої сесії Полтавської обласної ради VIII скликання від 29.12.2020 № 27 включені до Плану заходів з реалізації Стратегії

розвитку Полтавської області на 2021 – 2023 роки проекти, направлені на розвиток освітньої інфраструктури:

- ✓ капітальний ремонт харчоблоку Чорнухинського ліцею ім. Г. С. Сковороди; Виготовлено та затверджено рішення сьомої сесії селищної ради VIII скликання 23.04.2021 проектно-кошторисну документацію загальною вартістю 1751,39 тис. грн.;
- ✓ реконструкція Вороньківського ліцею імені О.Д. Перелета (утеплення фасаду); Виготовлено та затверджено рішення сьомої сесії селищної ради VIII скликання № 913 від проектно-кошторисну документацію загальною вартістю 6 490,398 тис. грн.;

З метою забезпечення транспортної доступності здобувачів освітніх послуг за кошти державної освітньої субвенції на умовах співфінансування з місцевих бюджетів закуплено шкільний автобус для Чорнухинського ліцею .

Реалізовано громадські ініціативи-переможці обласного конкурсу «Екологічні ініціативи» 2021 року Полтавської обласної ради, направлені на розвиток інфраструктури цивілізованого поведження з ТПВ.

2021 року розпочато реалізацію проекту капітального ремонту приміщення КЗ «Центр культури і дозвілля» загальною вартістю 6454,93 тис. грн., рішенням другої сесії Полтавської обласної ради VIII скликання від 29.12.2020 № 27 включеного до Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2023 роки. На реалізацію проекту залучено кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів соціально-економічного розвитку окремих територій.

Виготовлено та 25.05.2021 року затверджено рішення восьмої сесії селищної ради VIII скликання проектно-кошторисну документацію на ремонт покрівлі приміщення літературно-меморіального музею ім. Г. С. Сковороди загальною вартістю 529,4 тис. грн.

Інфраструктурний розвиток в сучасних умовах не можливий без планування просторового розвитку території. Рішенням восьмої сесії VIII скликання 25.05.2021 року надано дозвіл виконавчому комітету Чорнухинської селищної ради на виготовлення генеральних планів та планів зонування території двадцяти населених пунктів громади. На етапі розробки – комплексний план просторового розвитку території громади.

Протягом 2021 року на території громади реалізовано капітальні дорожньо-ремонтні роботи (965,67 тис грн.), проведено поточний ремонт доріг/вулиць в сільських населених пунктах (926,054 тис. грн.).

Проектно-партисипативна робота.

Проблема моральної та технічної зношеності матеріально-технічної бази, особливо її енергоємність, залишається актуальною для більшості комунальних закладів громади. На вирішення цієї проблеми розроблено, заплановано до реалізації та забезпечено джерелами фінансування ряд проектів та заходів (Додатки 1,2). У сфері розвитку соціального сектору важливе значення має залучення альтернативних ресурсів шляхом проектної активності, у тому числі підтримки громадських ініціатив.

За 11 місяців 2021 року на основі спів фінансування з селищного та обласного бюджетів реалізовано кілька проектів (вдалось додатково залучити 878,9 тис грн. з обласного бюджету):

- у напрямку енергозбереження та надання послуг населенню:

- Проект-переможець конкурсу проектів розвитку територіальних громад Полтавської області 2020 року «Створення умов стабільної та ефективної роботи Центру надання адміністративних послуг виконавчого комітету Чорнухинської селищної ради» (капітальний ремонт приміщення ЦНАП) загальним бюджетом 1246,0 тис грн (600,0 тис. грн. - кошти обласного бюджету);

- У сфері підтримки громадських ініціатив – проекти-переможці обласного Бюджету участі, Шкільного громадського бюджету 2020 року та Екологічних ініціатив 2021 року:

- «Клас на свіжому повітрі в с. Харсіки Чорнухинського району» - загальним бюджетом 122,0 тис. грн (61,0 тис грн з обласного бюджету);

- «Міні-конференц зал: оснащення мультимедійною системою актової зали ліцею» - 75,0 тис. грн (37,5 тис. грн – кошти обласного бюджету);

- «Спорт – запорука здоров'я: облаштування баскетбольно-волейбольного майданчика» - 45,0 тис. грн. (22,5 тис. грн. – кошти обласного бюджету);

- «Лаунж зона: навчаючись, відпочивай» - 61,3 тис. грн. (30,65 тис. грн – з обласного бюджету);

- «Харсіцька філія – сучасний навчальний заклад: «Комп'ютерний клас – друге дихання» - 100,0 тис. грн. (50,0 тис. грн. – кошти обласного бюджету);

- «Громада без сміття: удосконалення системи роздільного збору твердих побутових відходів в Чорнухинській територіальній громаді» – 91,5 тис. грн. (45,75 тис. грн. – з обласного бюджету);

- «Створення просвітницького простору «Друге життя для відходів»» – 63,0 тис. грн (31,5 тис. грн. – кошти обласного бюджету).

З метою залучення альтернативних ресурсів на територіальний, соціальний та економічний розвиток громади, розроблено та включено до Плану заходів на виконання Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2023 роки наступні проекти:

- Реконструкція багатофункціонального спортивного майданчика Чорнухинського ліцею ім. Г. С. Сковороди (12 686,97 тис грн);
- Капітальний ремонт харчоблоку Чорнухинського ліцею ім. Г.Сковороди (1 751,39 тис. грн.);
- Капітальний ремонт приміщення КЗ «Центр культури і дозвілля» Чорнухинської селищної ради (6 454,93 тис. грн.);
- Створення дорожньо-ремонтного підрозділу комунального підприємства «ЧОРНУХИ БЛАГОУСТРІЙ» (5 124,0 тис грн).

2021 року розпочато роботу над розробкою Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату (ПДСЕРК) до 2030 року, що дозволить не лише оптимізувати енергоспоживання у громаді, а розширить можливості залучення альтернативних ресурсів на запровадження енергоощадних технологій на території громади.

Одним з переможців обласного конкурсу розвитку територіальних громад Полтавської області 2021 року став проект «До трьохсоті річниці: створення транспортної та інформаційної доступності батьківщини Григорія Сковороди» загальною вартістю 1056,9 тис грн.. Проект буде реалізовано 2022 року за співфінансування з обласного бюджету на його реалізацію в сумі 500,0 тис грн. У результаті реалізації проекту буде створено умови для надання якісних автостанційних послуг місцевому населенню та гостям селища, покращено доступність інформації про громаду та її туристичний потенціал через її оцифрування та оснащення QR-кодами приміщення автостанції, музею, інших громадських місць, створено умови велосипедної доступності, виготовлено друковану інформаційну та тематичну сувенірну продукцію, розроблено та впроваджено унікальний бренд Чорнухинської громади.

Співфінансування з обласного бюджету на реалізацію 2022 року отримають проектні ініціативи-переможці обласного Шкільного громадського бюджету 2021 року:

- «STEAM-лабораторія: навчання через дослідження» - 199, тис. грн..;
- «Безпечна велопарковка» - 155,0 тис. грн..;
- Музичний клас-студія «Веселкові барви» - 113,3 тис. грн..

Розробка інвестиційних ресурсів громади.

Територія Чорнухинської громади має вигідне географічне розташування, (рівновіддалена від столиці та обласного центру), доступ до автошляхів, у тому числі загальнодержавного (Р60) та міжнародного (М03 / Е40) значення, наявність трудових ресурсів, природні туристично-рекреаційні зони та історико-культурні пам'ятки, у тому числі національного значення (батьківщина Григорія Сковороди) а також господарські, виробничі та інші майданчики

колишніх підприємств/господарств, які потребують інвентаризації, належного оформлення та оприлюднення у якості інвестиційних пропозицій.

Рис. 2. Інвестиційні ділянки комунальної власності для ведення товарного сільськогосподарського виробництва за межами с. Мокіївка

З метою відкриття території громади для зовнішніх інвестицій підготовлено та подано для розміщення на інвестиційних WEB-ресурсах¹ анкети кількох ділянок різного призначення:

Green-field: сади – багаторічні насадження:

- 7,9 га – с. Лісова Слобідка;
- 7,6 га – с. Мелехи;
- 3,9 га – с. Загребелля;

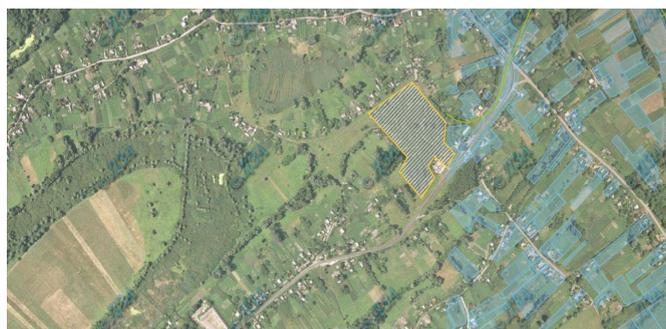

Рис. 3. Інвестиційні ділянки комунальної власності – багаторічні насадження - сади за межами с. Мелехи та в межах с. Загребелля

Ділянка для розміщення та експлуатації будівель для користування надрами (видобутку води) – 3,0 га – с. Городище;

Brown-field для ведення товарного сільськогосподарського виробництва:

- 2,82 га – с. Мокіївка;
- 4,00 га – с. Мокіївка;
- 4,76 га – с. Мокіївка/с. Луговики;
- 3,52 га – с. Кізлівка;
- 13,5 га – с. Білоусівка.

Додаткові інвестиційні можливості відкриває перед Чорнухинською громадою 300-літній ювілей уродженця селища Чорнухи, видатної особи загальнонаціонального значення основоположника української класичної філософії Григорія Сковороди.

<https://business-communities.com.ua/uk>

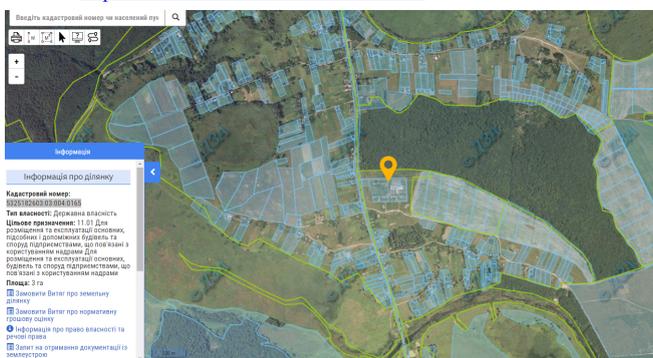

Рис. 3. Інвестиційні ділянки комунальної власності для видобутку води (с. Городище) та створення технологічного парку (с. Білоусівка)

З метою якісної підготовки до ювілею Г. С. Сковороди вже 2021 року на території Чорнух розпочато та реалізується ряд проектів та заходів зі створення належної інфраструктури селища, яка буде задіяна при проведенні святкових заходів та задовольнятиме запити місцевого населення у перспективі:

– капітальний ремонт приміщення КЗ «Центр культури та дозвілля» Чорнухинської селищної ради (6 494,93 тис. грн.);

- реконструкція селищного парку в смт Чорнухи (8 834,64 тис. грн.).

Підготовлено до реалізації 2022 року проект з капітального ремонту даху приміщення та об'єктів благоустрою Чорнухинського літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди (529,4 тис. грн.).

В процесі підготовки заходи з встановлення пожежно-охоронної сигналізації літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди (орієнтовно – 300 тис. грн.). Всього на підготовку інфраструктури селища буде використано понад 17 млн. грн., у тому числі 10 млн. грн. - за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток окремих територій та близько 1 млн. грн. – з обласного бюджету.

Підготовлено ряд інших проектів, направлених на розвиток інфраструктури та посилення спроможності громади (*Додаток 1*).

2022 року Чорнухинська громада має додаткові можливості створити якісну та широку промоцію власному інвестиційному потенціалу на основі культурно-туристичного ресурсу. З метою його розробки, картування та популяризації протягом 2020 – 2021 років група фахівців Чорнухинської територіальної громади пройшла відповідну підготовку у спільному проекті Міністерства культури та інформаційної політики України, Goethe-Institut та Програми «House of Europe» Cultural Leadership Academy.

Крім того, розвиток туристичної сфери є сприятливим фактором для поживлення приватних інвестицій, розвитку підприємництва та самозайнятості місцевого населення. Так, 2021 року пройшла програму категоризації перша на території громади агросадиба («Бузина», с.Піски Удайські) та зареєстровано відповідну підприємницьку діяльність. Гостьова діяльність потребує цілого ряду супутніх сервісів, стабільного постачання якісної та органічної сільськогосподарської продукції, благоустрою та якісної організації дозвілля. Карантинні обмеження, викликані пандемією на COVID-19, добре стимулюють розвиток внутрішнього сільського туризму, у тому числі аграрного.

Перелік проблемних питань громади на завершення 2021 року наступний (*Табл.15*)

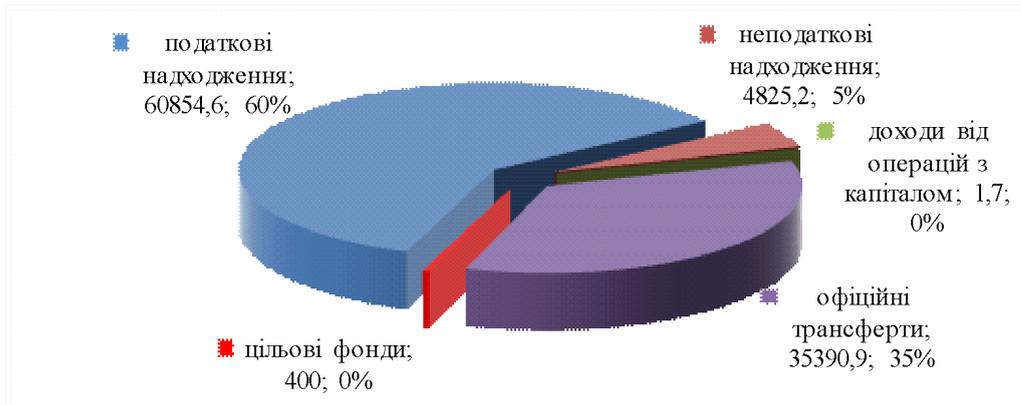
Табл. 15. Проблемні питання та примірні шляхи їх вирішення

Проблемне питання	Можливі шляхи вирішення
Високий рівень фактичного безробіття та трудової міграції працездатного населення	Сприяння економічній активності, у тому числі на базі комунальної власності; Розвиток підприємництва та самозайнятості населення; Розробка інвестиційного потенціалу громади
Низька доступність вторинної медичної допомоги на території громади при низькому забезпечення лікарськими кадрами та високій вартості утримання адміністративно-управлінського персоналу (21,2% чисельності)	Вирішення кадрових проблем КНП «Чорнухинська лікарня»
Енергоємність матеріально-технічної бази закладів соціальної сфери (освіти, культури, медицини, соціального обслуговування населення). Ремонтних робіт з урахуванням енергозбереження потребують:	Вирішення питання власності нерухомого майна КНП «Чорнухинська лікарня»; Проектування робіт та планування їх реалізації за пріоритетністю з урахуванням сталості результатів, перспектив роботи мереж та можливості залучення альтернативних ресурсів

<ul style="list-style-type: none"> - Внутрішні приміщення (харчоблок, санвузли, роздягалки) Чорнухинського ліцею ім. Г. С. Сковороди; - Фасад приміщення Вороньківського ліцею ім. О.Д. Перелета; - Теплотраса Кізлівського ліцею ім. В. П. Лугового; - Приміщення поліклінічного відділення КНП «Чорнухинська лікарня» та ФАПів ЦПМСД; - Приміщення комунальної автостанції 	<p>для участі, у тому числі фінансової у галузевих обласних, державних та донорських програмах</p>
<p>Зношеність та нерозвиненість автотранспортного господарства ЦПМСД</p>	<p>Залучення альтернативних ресурсів для співфінансування участі у галузевих обласних, державних та донорських програмах з метою придбання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - автомобіля для Вороньківської амбулаторії ПМСД; - спец автомобіля ЦПМСД для перевезення хворих.
<p>Відсутність спеціалізованого обладнання профільних класів в опорних освітніх закладах громади</p>	<p>Розглянути можливість залучення альтернативних ресурсів для фінансування реалізації заходів участі у галузевих державних та донорських програмах</p>
<p>Відсутність містобудівної документації, що ускладнює інвестиційну діяльність та територіальний розвиток</p>	<p>Залучення коштів державного бюджету та співфінансування заходів з розробки плану просторового розвитку громади</p>
<p>Низька технічна та економічна спроможність місцевих комунальних підприємств, відсутність робочих місць робітничих професій</p>	<p>Посилення організаційних заходів, запровадження прозорого планування та звітності про роботу комунальних підприємств залучення альтернативних ресурсів для фінансування реалізації заходів проекту «Створення дорожньо-ремонтного підрозділу комунального підприємства «Чорнухи Благоустрій».</p>
<p>Нерозвиненість туристичної інфраструктури та відсутність якісного менеджменту у галузі культури, що ускладнює підготовку до відзначення 300-ліття Григорія Сковороди та активізацію економічної активності (у тому числі населення) навколо туристично-рекреаційного потенціалу громади</p>	<p>Професійний розвиток галузевих кадрів, залучення зовнішніх фахівців. Залучення альтернативних ресурсів для фінансування реалізації заходів / координації та методичного супроводу підготовки заходів з відзначення 300-ліття Григорія Сковороди та промоції туристичного потенціалу громади</p>
<p>Нерозвиненість цифрової інфраструктури громади, що ускладнює використання дистанційного формату в роботі виконавчого комітету та закладів соціальної сфери, подолання викликів пандемії COVID - 19</p>	<p>Проведення заходів з цифровізації – подолання цифрової неграмотності населення та посадових осіб, сприяння розвитку оптико-волоконної комунікаційної мережі технічного оснащення соціальної сфери./ координація участі у профільних державних та донорських програмах, створення належної технічної бази закладів/установ, у тому числі на віддалених сільських територіях</p>
<p>Збереження екологічного ресурсу громади</p>	<p>Розвиток системи поводження з ТПВ, підтримка відповідної економічної активності,</p>

1.5. Фінансово-бюджетна ситуація.

Дохідна частина бюджету Чорнухинської селищної ради за 2021 рік затверджена в сумі 108 786,368 тис. грн. Протягом січня – жовтня план бюджету за доходами виконано на 93,27% (фактично - 101 472,436 тис. грн). Надходження по загальному фонду бюджету склали 96 432,6 тис. грн. Динаміка доходів по загальному фонду за 9 місяців 2021 року становить 139,6 % до відповідних показників 2020 року. Найбільші частки в структурі доходів бюджету становлять податкові надходження (59,97%) та офіційні трансферти (34,88%) - *Діаграма 5.*

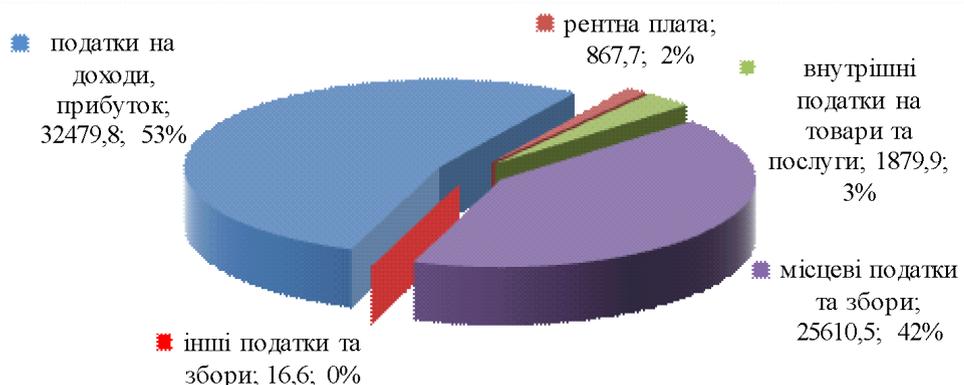

Діаграма 5. Структура бюджету громади за доходами(тис. грн.,%)

Динаміка доходів по спеціальному фонду бюджету за 9 місяців 2021 року становить 131,1 % до показника за відповідний період 2020 року.

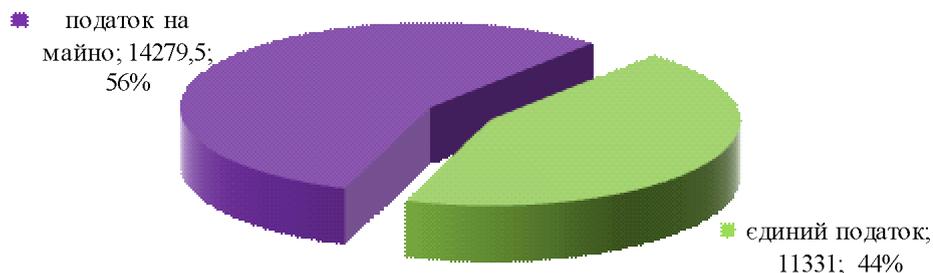
Загалом темп росту доходної частини бюджету зумовлений змінами адміністративно-територіального устрою та меж громади, що фактично відбулись з початком 2021 року, та становить 28 599,0 тис грн.

В структурі податкових надходжень бюджету 53,37% становить податок на доходи, податок на прибуток та податок на збільшення ринкової вартості. Місцеві податки та збори склали 42,08 %. Податкові надходження до бюджету громади за підсумком виконання протягом січня - жовтня 2021 року мають наступну структуру (*Діаграма 6*).

Діаграма 6. Структура податкових надходжень до бюджету громади (тис. грн.,%)

В структурі податків на доходи, прибуток та збільшення ринкової вартості 99,85% становить податок та збір на доходи фізичних осіб і лише 0,15% - податок на прибуток підприємств.

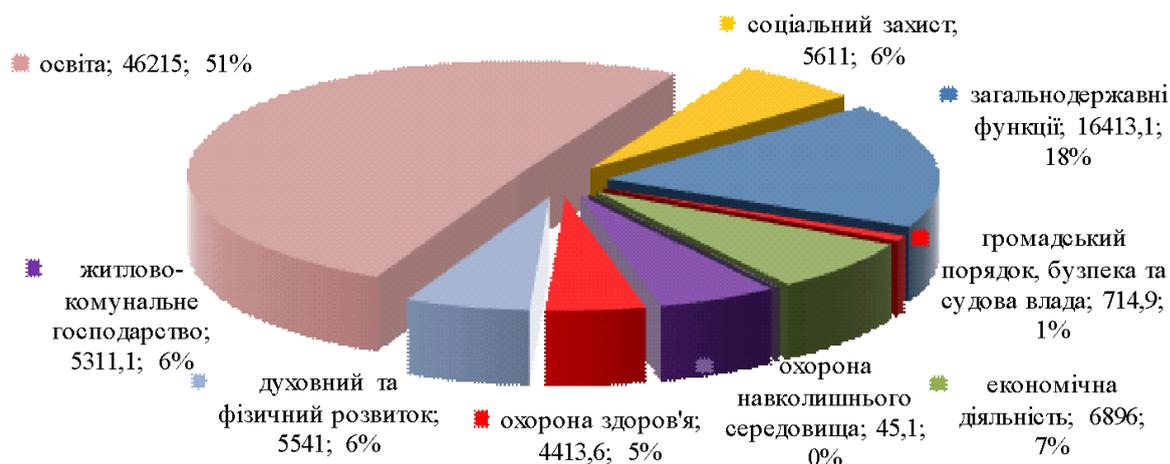
Діаграма 7. Структура місцевих податків (тис. грн.,%)

В структурі податку на майно 67,45 % (9 631,4 тис. грн.) становить орендна плата з юридичних осіб, 22,11% (3157,7 тис грн) - орендна плата з фізичних осіб.

Єдиний податок за структурою має наступне значення:

- 72,6% (8 227,2 тис. грн.) – єдиний податок з сільськогосподарських виробників;
- 26,4% (2 991 тис. грн.) – єдиний податок з фізичних осіб;
- 1,0% (112,8 тис. грн.) – єдиний податок з юридичних осіб.

Видаткова частина бюджету громади на 2021 рік передбачена в сумі 119 111,237 тис. грн., з них за січень – жовтень 2021 року (Діаграма 8.) виконано на 76,53% (91 161,038 тис. грн.).

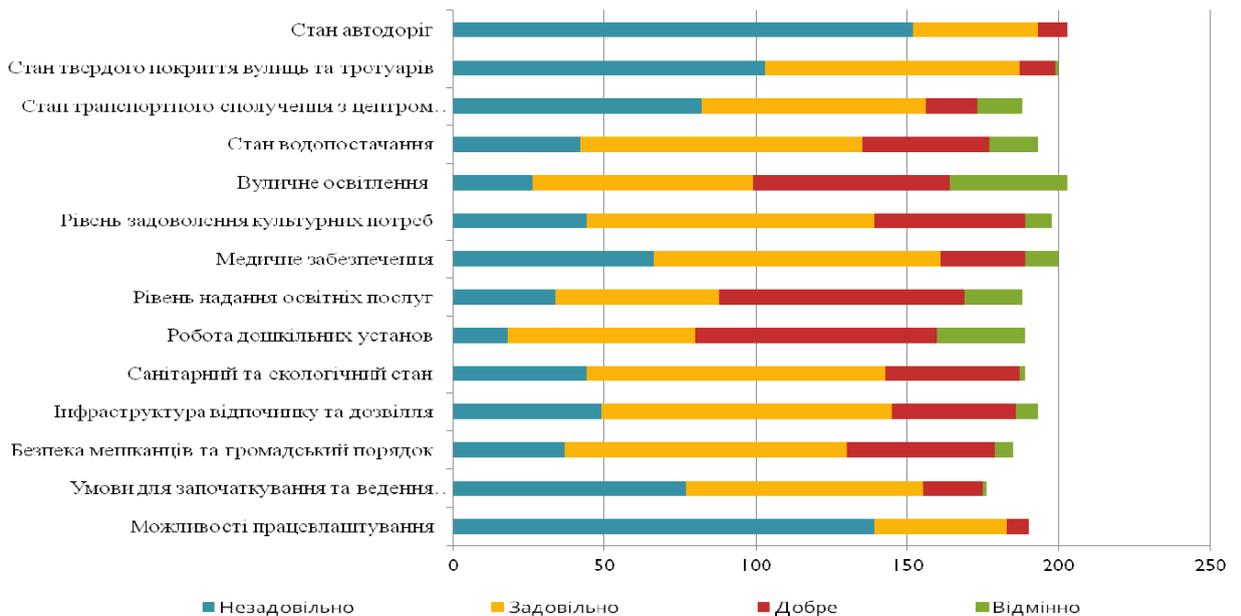

Діаграма 8. Структура видатків бюджету громади (тис. грн.,%)

Динаміка видатків бюджету по загальному фонду за 9 місяців 2021 року порівняно з відповідним періодом минулого року становить 125,2%, по спеціальному фонду – 116,4%. Загалом видатки за січень – жовтень 2021 року на 18,1% зросли порівняно з видатками за 9 місяців минулого року.

1.6. Результати SWOT-аналізу

Основою SWOT-аналізу соціально-економічного становища населених пунктів, що входять до складу Чорнухинської громади, зовнішнього та внутрішнього середовища громади, проведеного з метою ідентифікації проблем місцевого розвитку, визначення пріоритетів роботи виконавчих органів Чорнухинської селищної ради з розвитку громади, прийняття ефективних рішень та розподілу/залучення матеріальних та фінансових ресурсів, стало опитування громадської думки, проведене 2019 року (Діаграма 9).

Діаграма 9. Ранжування місцевих проблем за результатами опитування мешканців громади

Протягом 2020 – 2021 років на території громади виконано значний обсяг робіт з покращення дорожньої інфраструктури, екології, матеріально-технічної бази освітніх закладів, наближення до населення адміністративних послуг, але більшість проблем залишаються актуальними, особливо у віддалених населених пунктах з урахуванням територій, які увійшли до складу Чорнухинської територіальної громади внаслідок змін адміністративно-територіального устрою.

Серед не вирішених проблемних питань залишаються: можливість працевлаштування та медичне обслуговування на території громади, стан транспортного сполучення з центром громади. Виникають нарікання мешканців на безпеку та громадський порядок та санітарний стан населених пунктів.

Враховуючи результати анкетування мешканців, результати реалізованих протягом 2020 – 2021 років обсяг проектів/заходів, наявні внутрішні ресурси та стан зовнішнього середовища громади, визначено наступні її сильні та слабкі сторони, можливості та загрози розвитку (Табл. 16).

Таблиця 16. Аналіз SWOT

Сильні сторони	Слабкі сторони
----------------	----------------

<p><i>Екологічно чиста територія та високий рекреаційний потенціал;</i></p> <p>Наявність об'єктів природно-охоронного фонду, у т. ч. ботанічних та гідрологічних об'єктів, ландшафтних оглядових майданчиків;</p> <p><i>Географічне розташування, помірний клімат, продуктивні чорноземи та багаті природні надра;</i></p> <p>Доступ до транспортної інфраструктури міжнародного та регіонального значення, наближеність до столичного регіону;</p> <p><i>Розвинена автодорожня мережа місцевого значення, розвинена мережа газопостачання та водопостачання населених пунктів;</i></p> <p>Наявність вільних інвестиційних майданчиків аграрного та виробничого призначення, вільних приміщень комунальної власності;</p> <p><i>Унікальна туристична привабливість - місце народження філософа Григорія Сковороди;</i></p> <p><i>Багата культурно-історична спадщина, високий потенціал зеленого, історичного, подієвого, архітектурного, інших видів туризму,</i></p> <p>Розвиненість мереж соціальної сфери;</p> <p><i>Доступність робочої сили, у тому числі кадрів високої кваліфікації;</i></p> <p>Наявність вільних бізнес-секторів;</p> <p><i>Наявність діючих громадських організацій – юридичних осіб, у тому числі з досвідом роботи з проектами МТД</i></p>	<p><i>Відсутність містобудівної документації;</i></p> <p>Низький рівень життя, зайнятості та доходів місцевого населення, високий рівень трудової міграції;</p> <p><i>Значне скорочення населення;</i></p> <p>Низький рівень благоустрою та безпеки населених пунктів;</p> <p><i>Нерозвиненість малого підприємництва, зокрема у сфері надання послуг;</i></p> <p>Значна частка доріг місцевого значення, вулиць та пішохідних зон населених пунктів громади у незадовільному стані;</p> <p><i>Енергоємність матеріально-технічної бази закладів соціальної сфери;</i></p> <p>Зношеність інфраструктури водопостачання та водовідведення;</p> <p><i>Відсутність туристичної та гостьової інфраструктури;</i></p> <p>Брак кадрів в медичній та будівельній галузях;</p> <p><i>Низьке покриття цифрової інфраструктури та низький рівень цифрових компетенцій;</i></p> <p>Втрата традиції мотиваційних заходів (фестивального руху, звітності творчих колективів, тощо)</p>
Можливості	Загрози
<p>Можливість якісної промоції території на основі рекреаційно-туристичного потенціалу громади;</p> <p><i>Доступність експертної консалтингової підтримки;</i></p> <p>Розвиток фестивальної діяльності та кластеризація бізнесу на основі історично-культурного та природного потенціалу;</p> <p><i>Можливість розвитку ММС з сусідніми громадами у сфері туризму, екології, переробки сировини;</i></p> <p>Покращення соціального клімату шляхом відновлення мотиваційних заходів: фестивального аматорського руху</p> <p><i>Залучення населення до само зайнятості у сфері гостьового бізнесу, сільського туризму та сфери надання послуг;</i></p>	<p>Зовнішні економічні та політичні загрози;</p> <p><i>Нестабільність енергетичного ринку;</i></p> <p>Скорочення бюджетної бази;</p> <p><i>Відсутність повноважень за використанням природних рекреаційних ресурсів, збереженням історичних археологічних та архітектурних пам'яток, ландшафтних об'єктів;</i></p> <p>Висока імовірність погіршення екологічного стану через розширення мережі газоносних свердловин, вирубку лісів та використання хімікатів в аграрному виробництві; недостатній державний екологічний контроль;</p> <p><i>Загроза втрати / скорочення мереж соціальних закладів через скорочення населення;</i></p>

<p><i>Брендування на основі туристичної родзинки – батьківщини Г. Сковороди</i></p> <p><i>Доступність ІТ-технологій для промоції території та комунікації з потенційними інвесторами/партнерами/споживачами послуг;</i></p> <p><i>Доступність вторинного ринку житла;</i></p> <p><i>Сприятлива внутрішня політика області</i></p>	<p><i>Природне та міграційне скорочення населення</i></p>
---	---

2. ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Пропозиції до Плану соціально-економічного розвитку Чорнухинської територіальної громади, пріоритетів роботи, переліку завдань та заходів на 2022 рік надали галузеві підрозділи виконавчого комітету селищної ради, громадський актив та депутати Чорнухинської селищної ради.

Отже, відповідно до Цілей, пріоритетів і завдань Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 – 2027 роки, враховуючи думки та пропозиції до плану розвитку місцевого населення Чорнухинської територіальної громади різних соціальних та вікових груп, представників старостинських округів, депутатського корпусу Чорнухинської селищної ради, визначено наступні цілі та пріоритети розвитку громади на 2022 рік:

ЦІЛЬ 1: Розвиток людського та громадського потенціалу.

Забезпечення якості медичних, освітніх, соціальних, адміністративних послуг на території Чорнухинської громади з урахування умов територіальної, транспортної, інклюзивної доступності. Соціальна інфраструктура громади достатньо розвинена інституційно, але, маючи переважно морально та технічно зношену енергоємну базу, потребує осучаснення. На території громади слабо розвинене транспортне сполучення між населеними пунктами, тому населення ряду населених пунктів обмежене в доступі до послуг тієї якості і того переліку, якими забезпечене населення центру громади.

З метою наближення послуг до сільського населення в центрах старостинських округів працюють ФАПи, філії Центру надання соціальних послуг, Центру культури та дозвілля, віддалені робочі місця Центру надання адміністративних послуг, освітні заклади з філіями.

На території громади активізовано роботу з населенням та організаціями громадянського суспільства щодо їх залучення до вирішення проблем місцевого розвитку. Протягом 2021 року реалізовано сім громадських ініціатив-переможців конкурсів «Екологічні ініціативи» та «Шкільний громадський бюджет», проведених Полтавською обласною радою в межах обласної програми «Громадські бюджети полтавської області 2021 – 2024 років».

Оперативні цілі, що допоможуть досягти розвитку людського та громадського потенціалу:

- ✓ якісні медичні послуги та належний соціальний захист;
- ✓ сучасні освітні послуги та особистісний розвиток з урахуванням умов доступності;
- ✓ локальна ідентичність, забезпечення культурних, духовних потреб населення;
- ✓ консолідація громади та залучення до управління місцевим розвитком.

ЦІЛЬ 2. Розвиток економічного потенціалу та інституційної спроможності громади.

Територія Чорнухинської громади багата природними ресурсами – високопродуктивними чорноземами, покладами природного газу, торфу, має високий рекреаційний, туристичний потенціал, розвинену інфраструктуру та вільні земельні ділянки, у тому числі промислові майданчики та нерухомість, які можуть бути запропоновані для інвесторів.

За умови впорядкування земельних та майнових відносин, виготовлення містобудівної документації, забезпечення якісної промоції та належної прозорості інвестиційної діяльності, великою мірою зросте інвестиційна привабливість та економічна активність на території Чорнухинської громади.

2021 року розпочата робота над виготовленням комплексного плану просторового розвитку території громади.

Реалізації економічного потенціалу місцевих жителів, активізації підприємницької діяльності сприятиме залучення альтернативних фінансових ресурсів для кредитування підприємництва, само зайнятості та кооперації населення зокрема у сфері надання послуг, виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та вторинної сировини.

Операційні цілі:

- ✓ ефективне використання інвестиційних ресурсів;
- ✓ зайнятість населення, розвиток підприємництва та кооперації;
- ✓ реалізація туристичного потенціалу;
- ✓ розвиток інституційної спроможності.

ЦІЛЬ 3: Розумний територіальний розвиток.

Створити належні умови проживання та економічної активності в громаді можливо лише за умови якісного розвитку та осучаснення її дорожньої, інженерної та соціальної інфраструктури, забезпечення доступу до якісного та ощадного енергозабезпечення, водопостачання, цифрових та транспортних комунікацій.

Чорнухинська громада об'єднала 37 населених пункти з різним ступенем інфраструктурного розвитку. Частина території не має належного транспортного сполучення з центром громади, не забезпечена централізованим водопостачанням, не має об'єктів торговельного, побутового, соціального обслуговування. Вирішити ці проблеми територіального розвитку можна шляхом формування якісної поліцентричної структури окремих, але взаємопов'язаних сільських територій. Використання потенціалу території громади має у повній мірі задовольняти базові потреби мешканців громади в усіх населених пунктах, враховуючи потреби мало мобільних та соціально вразливих груп.

Операційні цілі:

- ✓ комплексний розвиток інфраструктури населених пунктів;
- ✓ енергозабезпечення та енергоефективність;
- ✓ безпечні довкілля та життєдіяльність.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ.

З метою досягнення оперативних цілей розвитку Чорнухинської громади, визначених в результаті аналізу її поточної соціально-економічної ситуації, проблем та актуальних потреб, виявлених шляхом опитування громадськості, відповідно до пріоритетів місцевого розвитку розроблено до виконання 2022

року в межах повноважень селищної ради та її виконавчих органів ряд завдань (Табл. 17).

Відповідно до кожного завдання на реалізацію Плану розроблено:

- проекти розвитку (Додаток 1. Перелік проектів розвитку Чорнухинської територіальної громади на 2022 рік);
- перелік заходів (Додаток 2. Перелік заходів на виконання Плану соціально-економічного розвитку Чорнухинської територіальної громади на 2022 рік);
- ряд місцевих галузевих програм (Додаток 3. Перелік місцевих програм на виконання Плану соціально-економічного розвитку Чорнухинської територіальної громади на 2022 рік).

Більшість проектів, запланованих до реалізації 2022 року мають визначені або потенційні джерела фінансування та підготовлені до реалізації. За заходами, передбаченими Планом, визначено відповідальних виконавців, терміни та потенційні джерела фінансування. Більшість місцевих програм розроблено на середньостроковий період та охоплюють 2022 – 2024 роки. До переліку місцевих програм включено перспективні програми у пріоритетних напрямках життєдіяльності громади, які протягом I кварталу 2022 року буде підготовлено та затверджено на 2022 – 2024 рік.

Таблиця 17. Перелік стратегічних, операційних цілей та завдань

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
1. Розвиток людського та громадського потенціалу	1.1 . Якісні медичні послуги та належний соціальний захист	1.1.1 Забезпечити якісне медичне обслуговування та покращення внутрішньої демографії. 1.1.2 Забезпечити належний соціальний захист та супровід осіб, що його потребують.
	1.2. Сучасні освітні послуги та особистісний розвиток з урахуванням умов доступності	1.2.1 Підвищити якість освітніх послуг та просторів з урахуванням умов доступності. 1.2.2 Забезпечити доступність якісного особистісного та фізичного розвитку дітей. 1.2.3 Забезпечити належне харчування та оздоровлення дітей.
	1.3 Локальна ідентичність, забезпечення культурних, духовних потреб населення	1.3.1. Забезпечити максимальне залучення населення до якісної культурної активності по всій території громади. 1.3.2. Покращити якість культурних та громадських просторів з урахуванням умов доступності. 1.3.3. Забезпечити збереження та популяризацію історико-культурної спадщини громади.

	1.4 Консолідація громади та залучення до управління місцевим розвитком.	<p>i. Підтримати та активізувати громадську ініціативу та участь в управлінні.</p> <p>ii. Створення сучасних та прозорих умов роботи депутатського корпусу селищної ради</p>
2. Розвиток економічного потенціалу та інституційної спроможності громади.	2.1. Ефективне використання інвестиційних ресурсів	<p>2.1.1. Забезпечити планування просторового розвитку території громади.</p> <p>2.1.2. Провести інвентаризацію та посилити промоцію інвестиційного потенціалу громади.</p>
	2.2. Зайнятість населення, розвиток підприємництва та кооперації	<p>2.2.1. Створити умови для економічної активності населення, суб'єктів малого та мікро- підприємництва у пріоритетних та соціально важливих напрямках.</p> <p>2.2.2. Сприяти розвитку виробництва та підвищенню доданої вартості у аграрній, переробній та супутніх сферах.</p>
	2.3. Реалізація туристичного потенціалу	<p>2.3.1. Посилити ефективність використання наявних та створення нових туристичних можливостей.</p> <p>2.3.2. Сприяти розвитку економічної активності та кластеризації у сфері туризму.</p>
	2.4. Розвиток інституційної спроможності	<p>2.4.1. Забезпечити розвиток системи надання адміністративних послуг.</p> <p>2.4.2. Посилити економічну активність на основі комунальної власності.</p> <p>2.4.3. Сприяти технічній спроможності та економічній ефективності комунальних підприємств.</p> <p>2.4.4. Забезпечити планування та експертний супровід інфраструктурного розвитку території громади.</p>
3. Розумний територіальний розвиток	3.1. Комплексний розвиток інфраструктури населених пунктів	<p>3.1.1. Покращити дорожню та вуличну інфраструктуру, сприяти розвитку системи пасажироперевезення.</p> <p>3.1.2. Забезпечити стабільність надання якісних комунальних послуг та благоустрою населених пунктів.</p> <p>3.1.3. Покращити доступність цифрових мереж.</p>
	3.2. Енергозабезпечення та енергоефективність	<p>3.2.1. Підвищити енергоефективність майна комунальної власності.</p> <p>3.2.2. Розробка місцевих ресурсів для виробництва альтернативних видів паливних та енергоефективних матеріалів.</p>

	3.3. Безпечні довкілля та життєдіяльність	<p>3.3.1. Вдосконалити систему екологічної безпеки та поводження з ТПВ.</p> <p>3.3.2. Посилити ефективність використання лісових та водних ресурсів, сприяти збереженню та розвитку рекреації.</p> <p>3.3.4. Забезпечити діяльність пожежно-рятувальної служби, посилення громадської безпеки та цивільного захисту населення.</p>
--	---	--

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ

З метою забезпечення актуалізації та реалізації завдань Плану соціально-економічного розвитку Чорнухинської територіальної громади протягом 2022 року буде проводитись оперативний моніторинг виконання завдань та їх впливу на поточну соціально-економічну ситуацію в громаді.

У ході моніторингу виконання Плану буде вирішено наступні завдання:

- ✓ вивчення та оцінка поточної ситуації в громаді;
- ✓ актуалізація Плану відповідно до поточної ситуації загалом та в окремих цілях і завданнях;
- ✓ оцінка ступеню досягнення стратегічних та операційних цілей Плану;
- ✓ оперативне реагування на потребу прийняття рішень щодо розподілу ресурсів та виконання додаткових завдань для досягнення цілей чи про їх коригування.

Пропозиції щодо внесення змін та оновлення Плану за стратегічними та оперативними цілями, завданнями, проектами, програмами можуть бути внесеними:

- ✓ членами виконавчого комітету Чорнухинської селищної ради;
- ✓ депутатами Чорнухинської селищної ради;
- ✓ відповідальними виконавцями завдань Плану;
- ✓ громадськими зборами;
- ✓ зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та жителями громади.

Пропозиції щодо коригування основного тексту Плану соціально-економічного розвитку розглядаються і обговорюються виконавчим комітетом Чорнухинської селищної ради і виносяться на розгляд сесії селищної ради.

Для проведення моніторингу та оцінки результативності виконання запланованих заходів можуть застосовуються офіційні статистичні дані, показники виконання бюджету, інша інформація, отримана від структурних

підрозділів обласної та районної державної адміністрації, територіальних підрозділів центральних органів влади.

Для загальної оцінки результативності реалізації Плану запроваджено ряд індикаторів – показників соціально-економічного розвитку громади (Табл. 18). Моніторинг проводиться за підсумками року. Результати моніторингу оприлюднюються на офіційному сайті Чорнухинської селищної ради Чорнухинського району Полтавської області (<https://chornuhynska-gromada.gov.ua>), соціальних мережах та засобах масової інформації.

Контроль за реалізацію Плану покладається на Чорнухинську селищну раду та виконавчий комітет Чорнухинської селищної ради Чорнухинського району Полтавської області.

Табл. 18. Показники соціально-економічного розвитку Чорнухинської громади

Показник	Одиниця виміру	2020 рік факт	2021 рік очікуване	2022 прогноз	2022 % до 2021
Кількість народжених	осіб	52	59	60	101,5
Дошкільні заклади	одиниць	5	5	5	100,0
Кількість дітей у дошкільних закладах	осіб	268	241	250	103,7
Загальноосвітні навчально-виховні заклади	одиниць	6	6	6	100,0
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах	осіб	852	834	840	100,7
Заклади клубного типу	одиниць	19	19	19	100
Рівень комп'ютеризації закладів соціальної сфери	%	90	98	100	X
Кількість сімейних лікарів	Осіб	5	5	5	100,0
Кількість жителів на 1 лікаря загальної практики - сімейних лікарів	осіб	1890,4	2119,0*	2000,0	X
Кількість учнів загальноосвітніх закладів на 1 вчителя	осіб	6,1	6,5	6,0	X
Кількість інвестиційних проектів, у тому числі таких, що реалізуються на принципі спів фінансування за рахунок:	одиниць	3	10	5	X
коштів державного бюджету	тис. грн.	4473,6	10000,0	10000,0	100,0
коштів обласного бюджету	тис грн.	400,0	878,9,0	800,0	91,0
інших джерел	тис. грн.	103,0	43,0	85,0	197,7
міжнародна технічна допомога («U-LEAD з Європою»)	тис грн	-	500,0 (за оцінкою)	-	-
Питома вага видатків на утримання апарату управління у фінансових ресурсах громади	%	15,0	18,0	18,0	X

*збільшення за рахунок приєднаних територій

Скорочення, застосовані в тексті:

АЗПСМ – амбулаторія загальної практики сімейної медицини

ГО – громадська організація

ДМШ – дитяча музична школа

ДФРР – Державний фонд регіонального розвитку

ЄС – Європейський Союз

ВРМ – віддалене робоче місце

КНП – комунальне некомерційне підприємство

КП – комунальне підприємство

МТД – міжнародна технічна допомога

ПАТ – публічне акціонерне товариство

ПДФО – податок на доходи фізичних осіб

ПЕТ – поліетилен

СТОВ – сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ТПВ – тверді побутові відходи

ФАП – фельдшерсько-акушерський пункт

ФОП – фізична особа – підприємець

ЦКіД – Центр культури і дозвілля

ЦНАП – Центр надання адміністративних послуг

ЦНСП – Центр надання соціальних послуг

ЦПМСД – Центр первинної медико-санітарної допомоги

ШГБ – Шкільний громадський бюджет

